ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

Стенограма пленарного засідання 9 серпня 2023 року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

Стенограма пленарного засідання 9 серпня 2023 року

Головне управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання перше (Середа, 9 серпня 2023 року)

Частина двадцять друга

Складення присяги народним депутатом України Локтіоновою Н.В.	7
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	7
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України	8
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про дострокове припинення депутатських повноважень народного депутата України Холодова А.І.»	22
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	25
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення у 2023 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених — докторів наук»	25
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення вивчення правил безпеки дорожнього руху»	25
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства»	26
Внесення зміни до статті 10 Закону України «Про музеї та музейну справу» щодо порядку подальшого використання музейних зібрань у разі реорганізації музеїв	26

Внесення змін до деяких законодавчих актів України	
щодо функціонування телемедицини	27
Внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2	27
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції	27
деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя	28
пенекторы Вищог ради правосудди	20
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя»	30
Прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей щодо намірів російської федерації провести незаконні вибори на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України»	33
Внесення змін до деяких законів України щодо членства народного	,
депутата України у тимчасових слідчих комісіях	38

Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань комплексного врегулювання державних соціальних гарантій ветеранам, Захисникам і Захисницям України, членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України»	39
«Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, соціальної підтримки, медичного забезпечення ветеранів війни, військовослужбовців, Захисників і Захисниць та членів їх сімей»	40
Прийняття Закону України «Про державні резерви»	42
Внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні»	50
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації потенційного олігархічного впливу на політичні партії, удосконалення механізмів державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичних партій»	60
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	61
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану»	62

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

Зал засідань Верховної Ради України 9 серпня 2023 року, 12 година 2 хвилини (Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією я пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати України, триває вже 532-й день героїчного українського спротиву підступній широкомасштабній російській навалі. Держава-терорист продовжує ракетний терор, щодня завдаючи руйнівних ударів по мирних містах і селах України.

Рашистські балістичні ракети 7 серпня поцілили по центру міста Покровськ Донецької області. Внаслідок обстрілу загинуло дев'ять людей, ще понад 80 поранено, зазнали руйнувань житлові та адміністративні будинки. Усіх винних в цьому та інших злочинах проти українського народу буде знайдено і притягнуто до відповідальності.

На превеликий жаль, жорстока війна забирає від нас наших героїв. Ми також втрачаємо і наших колег. На запорізькому напрямку під час боїв з російськими загарбниками загинув народний депутат України четвертого скликання Сергій Іванович Слабенко. Висловлюємо найщиріші співчуття всім рідним та близьким полеглих українських героїв і невинно вбитих громадян.

Я прошу вшанувати хвилиною мовчання безсмертні подвиги наших захисників і захисниць, які віддали життя за вільну суверенну процвітаючу Україну. Вшануймо пам'ять безневинних жертв, які загинули внаслідок російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, 4 серпня 2023 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Локтіонову Наталію Валентинівну, включену до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народний депутат України складає присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народна депутатка України Локтіонова Наталія Валентинівна (Оплески).

ЛОКТІОНОВА Н.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вітаю вас.

Олександре Сергійовичу, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Локтіонової Наталії Валентинівни до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександре Сергійовичу.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Я нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

(3a) - 199.

Проголосували: за -199, проти -5, утримались -3. Не голосували -118. Все, як завжди.

Дякую, шановні колеги. Йдемо далі.

Я ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформацію щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих в парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Ми пам'ятаємо, що розглядали проект закону № 5431. Минулого разу нас перервала повітряна тривога, але ми продовжуємо. З того, що ми не розглянули, в нас залишилися поправки Іванни Орестівни. Так, Іванно Орестівно? Здається, у вас залишилися поправки. Скажіть, будь ласка, щоб я зафіксував.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправки 431, 436, 440, 456, 461, 671, 747 і 750.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді обнуліть час Іванні Орестівні.

Поправка 431. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Шановні колеги, ми підійшли до одного цікавого моменту у цьому законопроєкті, який стосується оплати праці голови Антимонопольного комітету, усіх працівників, заступників і таке інше. Я думаю, що українці самі можуть оцінити, наскільки Антимонопольний комітет ϵ ефективним і дієвим органом, наскільки в нас немає монополізації, наскільки вони за цим слідкують, а під час війни вони пропонують на рівні закону визначити шалені зарплати для себе, а також передбачити різні радянські премії, що ϵ , як на мене, в цей час абсолютним абсурдом. Хіба ми вже вирішили питання, які стосуються оплати нашим захисникам, доплат нашим військовослужбовцям, які несуть службу сьогодні на найгострішому, найгарячішому фронті? Я пропоную це законом не робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Поправка 431. Секунду, я зараз її знайду.

Поправка 431 Климпуш-Цинцадзе. Вона відхилена комітетом. Шановні колеги, прошу голосувати.

((3a)) - 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 436. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Ви знаєте, колеги, мені прикро, що ви не підтримали попередню поправку. Я вам скажу, що Міністерство фінансів України оцінює витрати на Антимонопольний комітет за умови прийняття цього проекту закону в 1 мільярд 200 мільйонів на рік. Ви, напевно, жодного закону не знайдете, де так ганебно керівництво державного органу намагалося б встановити і зафіксувати собі на рівні закону заробітні плати і премії. Причому це буде стосуватися всіх — від голови до прибиральника. Вони всі хочуть залежати від рішення голови цього комітету. А це означає, що визначатиметься ефективність лояльністю. Це прямо суперечить Закону «Про державну службу». І всіх тих, хто причетний до реформи державної служби, я б наполегливо просила уважно поставитися до цієї поправки і підтримати її, оскільки неможливо на рівні закону затверджувати премії (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, відповідно до тексту законопроекту на даний момент він визначає умови оплати праці, достатні для здійснення незалежної діяльності голови Антимонопольного комітету. Будь-які підвищення зарплати як голови Антимонопольного комітету, так і державних уповноважених, передбачаються з моменту закінчення воєнного стану.

Тому, цілком поділяючи позицію моєї шановної колеги, я не бачу ризиків у тому, що умови оплати праці мають бути такими, які гарантують незалежність голови Антимонопольного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 436 Климпуш-Цинцадзе. Вона відхилена комітетом. Позиції сторін ви почули. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 72$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 440. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, це дуже добре, але я хотіла б, щоб все-таки премії голови Антимонопольного комітету і всіх співробітників були прив'язані до якихось зрозумілих показників ефективності їхньої роботи. Якщо ми маємо заспокоїтися стосовно того, що ці виплати мають увійти в дію після закінчення воєнного стану, то я б не раділа з цього приводу. Тому що так виглядає, що це якийсь особливий орган, який по відношенню до інших органів державної служби є привілейованим. Це означає, що ми виділяємо його і пропонуємо зафіксувати на рівні закону премії, спеціальні доплати і виплати, як це не робимо по відношенню до інших державних службовців.

Колеги, я прошу вас підтримати мою поправку і не дозволити руйнування взагалі системи державної служби.

Прошу Голову Верховної Ради звернути увагу на гул у залі і була б вдячна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гул у залі означає, що в залі є люди, на відміну від попередніх скликань. Шановні колеги, працюємо далі.

Поправка 440. Автор цієї поправки — Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступна поправка 456. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановний пане Голово, я все-таки звернула б увагу на те, що у вашій компетенції закликати народних депутатів поводити себе адекватно і слухати своїх колег. Буду вдячна за цю роботу.

Ще раз про заробітні плати і премії працівників Антимонопольного комітету. Було б чесно, якщо ми платили б всім державним службовцям за їхніми заслугами. Окремі працівники Антимонопольного комітету не мають отримувати фіксовані заробітні плати, а їхня винагорода має безпосередньо залежати від результатів їхньої діяльності. Наступною поправкою я буду пропонувати конкретні показники ефективності, до яких варто було б прив'язати зарплати працівників Антимонопольного комітету. Тому що поки що ми не бачимо ніяких шалених коштів, принесених цим комітетом до бюджету України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету. Якщо можна, коротко.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Якщо коротко, то, справді, особливості роботи Антимонопольного комітету, визначені законом, він ϵ органом із спеціальним статусом у системі державної влади, незалежним регулятором, таким самим, як і Національний банк України, наприклад.

Тому, звісно, що норми Закону «Про державну службу» стосовно оплати праці не поширюються на керівника цього незалежного регулятора і відповідно державних уповноважених.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 456 Климпуш-Цинцадзе. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято.

Йдемо далі. Я прошу шановних депутатів зберігати тишу в залі, щоб ми могли почути наших колег. Це, справді, в моїй компетенції, як і в компетенції закликати народних депутатів не поширювати інформацію відповідно до прийнятої нами постанови. Тому я звертаюся з проханням, щоб ви також поговорили з членами вашої фракції, щоб вони не порушували прийняте парламентом рішення. Я думаю, що це буде взаємна комунікація, яка дасть можливість вийти на абсолютно інший рівень синергії в парламенті.

Поправка 461. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, я дуже далека від більшовизму і закликів стосовно зрізування зарплат тим чи іншим представникам державних інституцій. Але я вважаю, що для АМКУ можна запропонувати два критерії, на основі яких підвищувати їм зарплату.

Перший критерій – це порушення, які вони викривають, розслідують, доводять до кінця і штрафи, накладені за ці порушення, потрапляють у бюджет.

Другий – це кількість справ, які розглянуті АМКУ у сфері надання дозволів на концентрацію і узгоджені дії.

Ось ці два критерії мали б впливати на їхні заробітні плати. А встановлювати собі якісь цифри на рівні закону тільки тому, що ми хочемо отримувати такі зарплати – це просто нечесно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Я погоджуюся з тією позицією, що всі чекають результатів роботи від Антимонопольного комітету. З іншої сторони, мені здається, що критерієм оцінки їх діяльності, а не їхньої заробітної плати має бути результативність виконання ними своїх функцій. Заробітна плата є гарантією того, що під час виконання цих функцій вони можуть гідним чином забезпечувати свої матеріальні умови і не думати під час розгляду тих чи інших питань, особливо які стосуються великих сум, про те, що частину цих сум вони можуть собі привласнити. Тому це як гарантія незалежності передусім для того, щоб вони справді здійснювали свою діяльність незалежно і результативно. А щодо наслідків їхньої діяльності, то далі вже рішення будуть приймати відповідні органи, в тому числі ми з вами, щодо ефективності роботи Антимонопольного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 461 Климпуш-Цинцадзе. Вона відхилена комітетом. Аргументи ви почули. Прошу голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 671. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Думаю, що ця поправка особливо є доречною з огляду на ті новини, які ми почули про недавні хабарі одному з членів фракції монобільшості. Ця поправка стосується сфери концентрації. Моя пропозиція: віднести до концентрації, яка має бути підконтрольною Антимонопольному комітету, в разі досягнення суб'єктами господарювання відповідних вартісних показників, які встановлені законом, випадки, коли набувається єдиний майновий комплекс або структурний підрозділ суб'єкта господарювання, земельні ділянки сільськогосподарського призначення чи активи, що належать до державної чи комунальної власності. Очевидно, що коли був знятий мораторій з набуття сільськогосподарських земель, це все-таки має відноситися до питання щодо укрупнення у сфері. І ця сфера має відноситися до регулювання Антимонопольного комітету. Тому я пропоную віднести до сфери концентрації і набуття земельних ділянок або активів, що належать до державної власності, і суб'єктів господарювання, які перевищують відповідні вартісні показники, Антимонопольний комітет має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Поправка 671 уточнює визначення концентрації як такої, зокрема вносить категорію єдиного майнового комплексу, структурного підрозділу суб'єкта господарювання, земельної ділянки сільськогосподарського призначення чи активів, що належать до державної чи комунальної власності. На думку авторів законопроєкту, це створить суттєве затягування процесу через правову невизначеність, і, зокрема, призведе до перенавантаження судової системи і системи звернень до державних уповноважених щодо визначення поняття концентрації зокрема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, це поправка 671. Правильно, Іванно Орестівно?

Поправка 671 Климпуш-Цинцадзе відхилена комітетом. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 747. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Ця поправка стосується також сфери концентрації, зокрема передбачає повернення норми, яка колись була в нашому законодавстві. Вона про те, що концентрацією вважається також і підлягає контролю АМКУ, коли частка суб'єкта господарювання на певному ринку товарів перевищує 35 відсотків і хоча б один з учасників концентрації діє на цьому або на суміжному ринку. Практика показує, що нам необхідно цю норму повернути для того, щоб не допускати монополізації на тих чи інших ринках.

І саме тому, якщо частка суб'єкта господарювання перевищує 35 відсотків, пропоную, щоб такі справи підлягали контролю Антимонопольного комітету, який може сказати, чи необхідно давати дозвіл на відповідну концентрацію або чи така концентрація може призвести до монополізації на ринку і відповідно вживати заходів, які передбачені чинним законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Справді, є практика, про яку говорить моя шановна колега щодо частки, яка перевищує 35 відсотків ринку, але існує альтернативна практика, згідно з якою 35 відсотків достатньо маленького і не сформованого ринку автоматично становитиме одного з суб'єктів економічної діяльності цього ринку у якості монополіста. Тому авторами законопроекту було прийнято рішення дотримуватися альтернативної практики розгляду концентрації на ринку, яка відповідає аналогам у сумах, еквівалентних 8 мільйонам євро або еквівалентним 150 мільйонам євро, якщо йдеться про відносини контролю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 747 Климпуш-Цинцадзе Іванни Орестівни комітетом відхилена. Аргументи сторін почули. Прошу голосувати.

Далі буде ще одна поправка Іванни Орестівни і потім переходимо до розгляду поправок для підтвердження, тому прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Зараз голосуємо поправку 747 Климпуш-Цинцадзе.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято.

Іванно Орестівно, ваша завершальна поправка 750. Прошу.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, цією поправкою я пропоную концентрації, які відбуваються на ринку засобів масової інформації, теж віднести до сфери регулювання АМКУ, тому що мені не хотілося б, щоб з часом ми продовжили ту практику, коли в країні буде все — «єдиний марафон», у нас не буде різних засобів масової інформації і матимемо лише один канал, який промиватиме мізки людям у той спосіб, який вигідний власнику цього ЗМІ. Тому

маємо не допустити ситуації монополізації на ринку засобів масової інформації, і щоб ми в Україні, яка прямує до європейської інтеграції, розраховували на те, що маємо ЗМІ, які можуть вільно діяти і подавати інформацію в різний спосіб, а наш глядач сам міг визначатися, кому довіряти. Я прошу колег підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету. Після цього переходимо до голосування.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Справді, є зауваження щодо попередньої моделі функціонування довоєнного ринку засобів масової інформації щодо домінуючої позиції тих чи інших телеканалів. Але практика визначення концентрації по окремих ринках зазвичай визначається не законами, а внутрішніми документами Антимонопольного комітету, загальними правилами вільного ринку і загальними правилами концентрації як такої. Тому для того, щоб не порушувати цей підхід, ця поправка була відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 750 Климпуш-Цинцадзе Іванни Орестівни відхилена комітетом. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається відхиленою.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки для врахування. Ніхто більше не наполягає? Тоді переходимо до розгляду поправок на підтвердження.

Ситуація така, те, що в мене ϵ : Іванна Орестівна наполягає на підтвердженні поправок 1670, 1671 — правильно, Іванно Орестівно? — далі дві поправки — Кубів Степан Іванович. Чи він наполягає на підтвердженні цих самих поправок? А, це він, а ви — ні? Добре, Іван Степанович Кубів наполягає на підтвердженні поправок 1670 і 1671. Потім — Кучеренко Олексій Юрійович просить поставити на голосування для підтвердження поправки 607, 608, 616, 632, 635. Після цього замість 29 поправок, на підтвердженні яких наполягала Юлія Володимирівна, вона візьме 5 хвилин на виступ, і вже потім — голосуємо. Зрозуміли, колеги?

Отже, поправка 1670. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! На цих двох поправках я наголошував на засіданні комітету, тому що у поправці 1670 йдеться про виключення з-під дії Закону «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державної допомоги за рахунок місцевих ресурсів, що суперечить праву ЄС, і це підтвердив на засіданні комітету представник

Європейського Союзу. Відповідно до статей 262, 264 Угоди про асоціацію розглядають місцеву підтримку як державну допомогу, тому пропоновані зміни можуть спотворювати конкуренцію. Поправку доцільно поставити на голосування для підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Погоджуюся зі своїм шановним колегою Степаном Івановичем, що щодо цих поправок є окрема позиція наших шановних партнерів з Європейського Союзу, Європейської комісії. І, незважаючи на те, що комітет врахував ці поправки, у випадку, якщо не буде підтверджено їх врахування, це, скажемо так, сприятиме зміцненню стосунків з нашими європейськими колегами і прискорить шлях нашої європейської інтеграції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Андрійовичу, давайте без «вітієватості». У принципі, ϵ логіка в тому, щоб не підтримувати цю поправку.

Шановні колеги, поправка 1670 комітетом врахована, але щойно була дискусія, ви почули аргументи, і голова комітету сказав, що він підтримує позицію не враховувати поправку 1670.

Ставлю на голосування поправку 1670 для підтвердження. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Врахування поправки не підтверджено. Вона відхилена.

Степане Івановичу, ви будете виступати щодо поправки 1671 чи одразу голосуємо?

КУБІВ С.І. Шановний Голово, хочу сказати, що норми статей 262 і 264, розглядають місцеву підтримку як державну, що може спотворювати конкуренцію. Ми про це дискутували на засіданнях комітету і робочої групи протягом трьох засідань.

Водночас Антимонопольний комітет наділяється повноваженнями, притаманними для правоохоронних органів, які не узгоджуються з вимогами статті 19 Конституції України, про обов'язок надання органами влади інформації для Антимонопольного комітету, в тому числі конфіденційної.

Також проектом не враховуються завдання господарського судочинства і шляхом внесення змін, зокрема статті 252¹, до Господарського процесуального кодексу, пропонується використовувати господарські суди для розгляду клопотань Антимонопольного комітету. Ми це обговорювали минулого разу на засіданні і надали пропозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Я погоджуюся з аргументами, наведеними моїм шановним колегою Степаном Івановичем Кубівим. Є логіка в тому, щоб не підтримувати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви почули, що поправка 1671 комітетом врахована, але дискусія показує, що зал може прийняти інше рішення.

Ставлю на голосування поправку 1671 для підтвердження. Прошу голосувати.

((3a)) - 26.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Поправка 607. Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Ми всі розуміємо, що країні потрібний незалежний професійний Антимонопольний комітет, але він точно не має перетворитися на репресивний орган. У цьому плані поправка 607 має дуже великий ризик у зв'язку з тим, що там визначається термін «контроль», який, по суті, дає можливість Антимонопольному комітету втрутитися в будь-який господарський договір між двома суб'єктами господарювання і тлумачити його як спосіб відносин між суб'єктами господарювання, який містить права та обов'язки сторін тощо.

Це однозначно дуже небезпечна поправка, і я вважаю, що її не можна підтримувати, бо ми дуже кардинально обмежимо права суб'єктів ринку складати угоди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Навіть при моїй згоді з позицією шановного опонента, я вимушений сказати, що поправка 607 є реформоутворюючою, яка визначає надто великий перелік термінів до цього проекту закону, серед них єдиний майновий комплекс, державний реєстр суб'єктів господарювання, концентрація, об'єкти, перевірка, повнофункціональна господарська діяльність і таке інше. У випадку, якщо ми її провалимо, це зробить документ і саму реформу нефункціональною. Тому велике прохання підтримати цю поправку зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Я прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування поправку 607 для підтвердження. Вона комітетом врахована. Голова комітету просить залишити поправку врахованою. Прошу голосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Поправка 608. Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, шановний головуючий. Шановний пане голово комітету, стосовно поправки 608. Яку я бачу небезпеку? Там визначається єдиний майновий комплекс, в якому застосовується нове поняття: нарощування присутності на ринку. Але чіткої детермінації і визначення, що це таке, в законопроекті немає. І це, на моє переконання, дає можливість абсолютно суб'єктивно Антимонопольному комітету тлумачити це нарощення і, по суті справи, розширювати свої каральні функції, що призведе до дуже негативних наслідків для бізнесу. Тому я просив би не підтримувати цю поправку. Вона, як на мене, є вкрай небезпечною для бізнесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко позиція комітету щодо поправки 608. Будь ласка, Дмитре Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Ця поправка справді визначає категорію нарощування присутності на ринку. Але я нагадаю вам, що ми не підтримали поправку, яка визначає чіткий відсоток цієї присутності на ринку, який пропонований був у вигляді 35 відсотків. Натомість законопроект передбачає мінімальний обсяг транзакції — щонайменше 8 мільйонів. Тому, на нашу думку, немає ризику того, що якесь нарощування, якщо не буде виходити за межі цієї транзакції, призведе до проблем для суб'єктів господарювання.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 608. Вона врахована редакційно. Водночає Олексій Юрійович Кучеренко пропонує таке рішення комітету поставити на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 608, яка врахована редакційно, для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 616. Олексію Юрійовичу, будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Голово, я бачу, що ця поправка не набере голосів, тому я просив би дати мені до хвилини для виступу і три поправки я знімаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Юрійовичу, 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування...

Потім Юлія Володимирівна – 5 хвилин, і після цього голосуємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Дякую. Шановний головуючий! Шановні присутні! Це, безумовно, дуже важливий законопроект для розвитку конкурентного середовища, і ми розуміємо, наскільки це важливо. Це не просто гасла, а реально сьогодні один з ключових національних пріоритетів, бо без цього не буде ніякого залучення інвестицій і відновлення України. Можна малювати безліч хороших малюнків, чудових презентацій тощо, але ми розуміємо, що ефект буде пшиковий.

Я в цій ситуації хотів би просто побажати Антимонопольному комітету почати ефективно працювати, незважаючи на політичний тиск з різних кабінетів, на телефонні дзвінки, на поради з певних кабінетів, бо інколи постає питання. Яких вам ще не вистачає реформ і законів, щоб в країні дійсно було створене конкурентне середовище і панувала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз ще виступить Юлія Володимирівна, 5 хвилин. Після цього голосуємо за цей проект закону в цілому. Це дуже важливий євроінтеграційний законопроект. Тому прошу не відволікатися.

Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, зараз я хочу просто підкреслити дві тенденції, щоб ми знали, що робимо в цьому залі, в тому числі сьогодні.

Перше. Це така системна, послідовна робота по перетворенню України в поліцейську державу. Ви спілкуєтеся з представниками бізнесу по всій країні, і я думаю, що вам вже пояснили, що вони в кримінальних справах просто по саму голову, що сьогодні майже кожна підприємницька структура має навалу перевіряючих від силових структур, кримінальних справ, арештованих коштів і, як наслідок, пред'явленої корупційної вимоги, що потрібно робити, щоб силова структура залишила в спокої конкретне підприємство.

Я думаю, вам варто поїздити по Україні і послухати, якими нецензурними словами згадують сьогодні все, що робиться в парламенті, тому що люди в країні думають, що все, що робиться з їх підприємствами, що робиться проти них, це

створив парламент. Ви сьогодні серед людей, знаєте, як «исчадие ада», тому що ніхто не пов'язує те, що ви приймаєте, з якимись вертикалями, які вам дають команди. Що ви зараз робите з Антимонопольного комітету? Ви робите не просто силову структуру, тому що вони все-таки працюють у межах Кримінального процесуального кодексу, Кримінального кодексу, де є хоч якісь процедури, є рішення суду, щось взагалі є таке, на що можна хоч спиратися підприємцям. Те, що ви зараз пропонуєте в цьому законопроекті, надасть право Антимонопольному комітету робити все на свій розсуд, тому що проектом закону не визначено, в якому конкретно випадку і що він буде робити.

Друге. Уявіть собі, без будь-яких процедур, прописаних у цьому проекті закону, Антимонопольному комітету дозволяється вриватися в ваше житло, офіси, складські приміщення, офіси і житло ваших близьких, вашої родини, без будь-яких рішень суду прослуховувати всі ваші розмови, відслідковувати всі ваші комунікації в інтернет-системі.

Я не знаю, що ви робите, можливо, ви вирішили вже остаточно покінчити з українськими підприємцями. Ви розумієте, що те, що тут прописано, не має абсолютно ніякого відношення до Кримінального процесуального кодексу. Тобто рішення стосовно всіх силових дій, так як тут написано в статті 44¹, вони самі і прийматимуть. Я не знаю, де ще такий маразм у світі існує. Це буде створена силова структура, яка працює без будь-яких правил або за правилами, які вони самі собі вигадують. Я думаю, що це ще додатково підтримується їхніми захмарними заробітними платами. Таким чином держава визначає пріоритет. Що це за пріоритет? Голові Антимонопольного комітету буде встановлюватися не просто оклад у вигляді 30 мінімальних прожиткових рівнів, а ще і додаткові плати, премії і таке інше. Тобто в голови Антимонопольного комітету, у його заступників, у керівника апарату, у директора департаменту тощо заробітна плата становитиме близько 150-200 тисяч гривень у той час, коли ви лікарям на передовій платите 20 тисяч гривень! Скажіть, що це за пріоритети?

Абсолютно корумпована структура створюється без правил, обмежень, з репресивними функціями і ще й заробітною платою, яка перевищує заробітну плату наших воїнів на фронті і наших медиків, які їх рятують. Що ви робите в цьому залі? Ви можете сказати? Де ваша совість, мораль і честь?

Я закликаю не голосувати за цей маразм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього важливого законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Іванно Орестівно, я перепрошую. Це євроінтеграційний законопроект. Так, 2 хвилини.

Голова Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. І після цього виступу переходимо до голосування.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Колеги, комітет розглянув проект закону, підготовлений до другого читання, в редакції від 25 липня на своєму засіданні вчора 8 серпня і ми дійшли висновку, що доопрацьований до другого читання законопроект у цілому не суперечить положенням регламентів і директив Європейського Союзу. Водночас у цьому законопроекті містилися норми, які прямо суперечили праву Європейського Союзу і міжнародно-правовим зобов'язанням України, які взяті нами відповідно до Угоди про асоціацію.

Я рада, що народні депутати підтримали нашу ініціативу, яку озвучив Степан Іванович Кубів, і, власне кажучи, відмовилася від цих поправок. Прямих суперечностей з правом Європейського Союзу в цьому законопроекті немає.

Ми все одно вважаємо, що цей законопроект потребував би подальшого доопрацювання, зокрема з метою приведення термінології до вимог статей 262 та 264 Угоди про асоціацію і комплексного врахування положень статті 3 Регламенту 139/2004 щодо підходів до визначення концентрацій.

Прошу головний комітет розглянути можливість уточнення цих норм, можливо, іншим законопроектом, для того щоб ми, дійсно, виконували всі свої зобов'язання в максимально ефективний спосіб.

I ще одне, колеги. Ми зараз з вами робимо ту роботу, яку мали зробити для того, щоб почати в Україні формувати інституції, які мали б забезпечувати реальну конкуренцію і боротися з олігархатом, а не ось те розпіарене одоробло, яке ця зала прийняла у формі деолігархічного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванно Орестівно, скажіть, будь ласка, остання фраза була в рішенні комітету? Отже, це «отсебятіна». Дякую.

Я дуже прошу всіх, хто доповідає від комітетів, неважливо, який це комітет, доповідати в межах того, що вам доручив комітет, а не займатися політичними виступами з трибуни. Для цього у вас ϵ хвилини, надані вашим фракціям (Шум у залі).

Я не коментую, а пояснюю Регламент. І не треба на мене кричати!

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» (№ 5431) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 258.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях, які фракції борються за євроінтеграцію. Дякую. Вітаю.

3 процедури? Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Ви такий самий депутат, як і всі інші в цій залі, і просимо не застосовувати подвійні стандарти до депутатів фракції «Європейська солідарність». Я хочу поінформувати колег, що на засіданнях Погоджувальної ради чомусь з єдиного Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу включають не лише голову комітету, бо вона від фракції «Європейська солідарність», а ще і пана Галайчука, щоб «смотрящий» був від «слуг».

Далі. Чому немає сьогодні в порядку денному законопроекту про заборону московської церкви? «Пашу-мерседеса» випустили за викуп із СІЗО, а ми не можемо закрити цю ефесбешну філію в Україні?

Досі в нас немає свободи слова, а Комітет з питань свободи слова очолює пан Шуфрич. Ми вимагаємо внести постанову про відкликання пана Шуфрича з цієї посади і створити нормальний Комітет з питань свободи слова. Ми не дозволимо вам об'єднати його з Комітетом з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин. Варто забрати частковий функціонал у Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики, як це було в усі роки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галайчук, право на репліку. Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Я хотів би прокоментувати те, що прозвучало щойно про «смотрящих». Я розумію, що, напевно, такий сленг вже звикли використовувати наші політичні опоненти, але в даному випадку особливо прикро було це чути, тому що Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу завжди виступав таким арбітром, де рішення приймалися практично одноголосно, і, дійсно, в цих рішеннях ми ніколи нікому не давали право політично висвітлювати ті питання, які стосуються євроінтеграції, для того, аби не створювати додаткових проблем у прийнятті складних законів.

Тому дуже прошу колег утриматися від політичних заяв у тих виступах, якими ви супроводжуєте ті чи інші законопроекти, які надзвичайно важливі саме для процесу євроінтеграції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк з процедури? Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Руслане

Олексійовичу, я до вас звертаюся. Я дуже вас поважаю як юриста і дуже хотів би, щоб наступного разу, коли голосується якийсь законопроект, ми не робили висновки, хто за що бореться і хто найбільший євроінтегратор.

Поясню вам свою позицію. Я вважаю, що цей законопроект, який був прийнятий, поганий. Я можу довго розповідати чому. Але немає нічого розумного в тому, що взяти найбільш жорсткі норми з Європейського Союзу і зараз їх імплементувати, а потім робити незалежний орган. Треба робити навпаки.

Будь ласка, давайте не будемо робити висновки по окремих фракціях. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярославе Івановичу, сприймається. Добре.

Ідемо далі. Шановні колеги, 31 липня 2023 року до Верховної Ради України надійшла заява від народного депутата України Холодова Андрія Івановича про складення ним депутатських повноважень відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України. Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув зазначену заяву. З цього приводу у Верховній Раді України зареєстрований відповідний проект постанови № 9575, до розгляду якого ми зараз і переходимо.

Ставлю на голосування пропозицію про обговорення цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

((3a)) - 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання.

Слово для доповіді надається Голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку. Будь ласка, Сергію Віталійовичу, до 2 хвилин.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, наш комітет на своєму засіданні розглянув заяву народного депутата Холодова Андрія Івановича про складення депутатських повноважень.

За результатами розгляду цього питання комітет прийняв рішення, і було внесено відповідний проект постанови про дострокове припинення повноважень народного депутата Холодова. Комітет просить прийняти її у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні народні депутати, прошу записатися представників депутатських фракцій та груп на виступи: два — за, два — проти. Будь ласка.

Слово надається народному депутату Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мазурашу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, в силу того, що дружина і родичі Андрія живуть на окрузі, який я представляю в парламенті, то я знаю деякі деталі, про які публічно невідомо.

Сьогодні, розглядаючи це питання, я хотів би звернути увагу на те, що після початку повномасштабного вторгнення наш колега Андрій Холодов був у Києві. І з березня протягом року ми іноді їздили разом на виборчий округ № 203 у Чернівецьку область, де перебували і його рідні. Коли рідні виїхали за кордон, у тому числі з потребою лікуватися, він виїжджав до них за кордон.

І хто не знає, навесні цього року нашому колезі зробили за кордоном операцію. Це теж непублічна інформація, так само як непублічно він допомагав ЗСУ, і я в силу обставин стикався з ситуаціями, коли, наприклад, допомагав йому знайти людей, які привозили авто з-за кордону для ЗСУ або коли він поповнював зі своїми зарубіжними колегами по бізнесу фонди на підтримку ЗСУ. Він це робив непублічно. Але я вважаю, що коли ми розглядаємо це питання, треба, щоб ми це знали.

Я поважаю його позицію: для того, щоб зайнятися своїм лікуванням і лікуванням дітей, що особливо важливо, він вирішив скласти мандат, і це його право.

Я буду голосувати жовтою кнопкою. І щиро бажаю, щоб у нас у парламенті, і тепер, і в майбутньому, були депутати не гірших моральних якостей, ніж Андрій Холодов. Тоді у нас була б значно краща ситуація і країна в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу надати слово Гончаренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Щойно ми почули від колеги з фракції «Слуга народу», яка класна людина Андрій Холодов. Зараз буду просто ридати, що він нас покидає.

А я хочу трішки нагадати, хто це. Це друг родини Медведчуків, їхні дружини — куми. Він номер 22 у списку партії «Слуга народу». Після виборів — він заступник голови ключового Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, в якому він просував інтереси власного тютюнового бізнесу, бо він кришує і є хазяїном мережі мафів по продажу тютюнових виробів у Києві і не тільки.

Холодов був спійманий журналістами «Радіо Свобода» на просуванні своїх особистих інтересів, і все було гаразд, його далі тримали в парламенті.

Холодов покинув країну під час пандемії коронавірусу. І коли Президент Зеленський закликав всіх повернутися, то Холодов полетів на Кіпр і залишився там. І це стало відомо тільки від журналістів.

Потім Холодов у січні цього року покинув Україну взагалі на пів року. І нічого не відбувалося, ніхто його не прибирав, повний мовчок. Ну, нема ϵ пів року народного депутата, чимось дуже зайнятий.

І ось тепер, коли знову почався суспільний розголос, коли медіа підняли цю тему і почався скандал, від Холодова взяли заяву і тепер хочуть зробити вигляд, що все нормально. Тобто ви спочатку берете друга Медведчука, даєте йому заробити мільйони, купити нерухомість у Відні, на Кіпрі — всюди. Потім він валить з країни під час пандемії, під час війни, а тепер ви нам кажете: він молодець. Я вас вітаю, це фантастика. Він фантастичний «слуга народу», точно такий, як всі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, і після цього... Не будете? Шановні колеги, ми завершили обговорення, переходимо до голосування. Обговорення питання завершено. Прошу підготуватися до голосування.

Відповідно до пункту 1 частини другої та частини четвертої статті 81 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення депутатських повноважень народного депутата України Холодова А.І.» (№ 9575) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 308.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Постанову прийнято.

_____

3 процедури – Мотовиловець. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Під час вивчення порівняльної таблиці до другого читання законопроекту № 8316 ми знайшли неузгодженості. Ми просимо комітет повернутися і доопрацювати законопроект, а зараз поставити на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань і прибрати з сьогоднішнього порядку денного законопроект № 8316. Прошу це питання поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пропозиція зрозуміла. Наступний законопроект у нас мав би бути № 8316. Андрій Вікторович Мотовиловець вніс пропозицію змінити черговість розгляду питань порядку денного і прибрати його зараз з розгляду, перенести на якийсь наступний день.

Прошу голосувати за таку пропозицію Андрія Вікторовича.

((3a)) - 260.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Далі у нас ціла низка законопроектів без обговорень, тому прошу сконцентрувати увагу.

Проект Постанови «Про призначення у 2023 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук» (№ 9509).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення у 2023 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених — докторів наук» (№ 9509) у цілому з необхідними технікоюридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення вивчення правил безпеки дорожнього руху» (№ 8356) також розглядаємо без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 309.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення вивчення правил безпеки дорожнього руху» (№ 8356) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, далі без обговорення. Це проект Закону «Про виноград та продукти виноградарства» (N_{2} 9139).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про виноград та продукти виноградарства» (№ 9139) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про виноград та продукти виноградарства» (№ 9139) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 308.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Наступний законопроект розглядаємо також без обговорення і поправок. Це проект Закону «Про внесення зміни до статті 10 Закону України «Про музеї та музейну справу» щодо порядку подальшого використання музейних зібрань у разі реорганізації музеїв» (№ 9129).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 10 Закону України «Про музеї та музейну справу» щодо порядку подальшого використання музейних зібрань у разі реорганізації музеїв» (№ 9129) у другому читанні та в цілому з необхідними технікою юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

_____

Шановні колеги, наступний законопроект № 9384. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемелицини».

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини» (№ 9384) у другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (№ 9405).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (№ 9405) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«3a» – 306.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний законопроект розглядаємо також без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (N = 9030).

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (№ 9030) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками. Прошу народних депутатів голосувати.

 $\ll 3a \gg -314$.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги.

•

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» (№ 9261).

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань правової політики Дениса Вячеславовича Маслова.

У нас буде одна поправка на підтвердження від «Батьківщини» і 3 хвилини – виступ Сергія Володимировича Власенка. Так?

Добре. Сергію Володимировичу, 3 хвилини. Ви займіть своє місце. І потім одна поправка.

Прошу не розходитися, через 3 хвилини голосуємо, шановні колеги. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Два роки тому ви прийняли в цій залі закон, забравши у конституційного органу, який називається Вища рада правосуддя, повноваження про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів і фактично передали ці повноваження так званим дисциплінарним інспекторам. Це, по-перше, протирічить Конституції, тому що Вища рада правосуддя повинна застосовувати такі повноваження.

Але є ще одна погана річ. Впродовж двох років (і ми вас про це попереджали) не можна притягти суддів до дисциплінарної відповідальності. Тобто сьогодні п'яного суддю, який збиває національного гвардійця і вбиває його на смерть, можна притягти до кримінальної відповідальності, бо ці повноваження залишилися у Вищої ради правосуддя, а звільнити цього суддю або навіть оголосити йому догану неможливо, тому що дисциплінарна функція передана дисциплінарним інспекторам. І така ситуація в нас в країні відбувається вже більше двох років.

На жаль, цим законом дисциплінарна функція не відновлюється негайно. Ми знову відкладаємо ще на два, два з половиною, можливо, три місяці можливість Вищій раді правосуддя притягати суддів, які порушили закон, до дисциплінарної відповідальності. Саме тому ми, фракція «Батьківщина», виступаємо за те, щоб дисциплінарна функція була відновлена негайно. А для цього потрібно, щоб комітетська поправка 218 не була підтримана залом, і тоді вже з наступного дня після підписання цього закону Вища рада правосуддя зможе тих суддів, які негідно виконують свої обов'язки, притягати до відповідальності. Не чекати ще місяць, два, три чи пів року, а уже з наступного дня після набуття чинності цим законом Вища рада правосуддя зможе це робити. Я думаю, що два, два з половиною роки вже достатньо, коли судді відчувають абсолютну безкарність. Будь-яка безкарність розбещує. І навіть ті порядні люди, які ще залишилися в судовій системі, все одно розуміючи, що немає дисциплінарної відповідальності, розбещуються в той чи інший спосіб. Тому ми, фракція

«Батьківщина», готові підтримати цей законопроект, якщо дисциплінарна функція Вищої ради правосуддя буде відновлена негайно.

Тому я звертаюся до вас, пане Голово, і прошу поставити на голосування для підтвердження комітетську поправку 218. Я наполягаю на тому, щоб зал не підтримав цю поправку. Це нічого не змінить в самому законі, він залишиться і буде працювати. Не буде ніякої шкоди, але функція буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Позиція комітету, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Позиція комітету викладена. Ця поправка врахована. Прошу кожного натиснути зелену кнопку і підтримати дану поправку.

Наступним ϵ законопроект, який змінює процедури добору на посаду дисциплінарних інспекторів. Відкритий добір, реальний конкурс і найдоброчесніші і найпрофесійніші люди зможуть потрапити на посаду дисциплінарних інспекторів. Тому, дійсно, цим законопроектом ми відновлюємо нарешті дисциплінарну функцію Вищої ради правосуддя, а наступним законопроектом (він буде наступним у порядку денному) ми якраз змінюємо процедуру добору на посаду дисциплінарних інспекторів.

Тому, колеги, я закликаю кожного, щоб ми швидко відновили дисциплінарну функцію Вищої ради правосуддя натиснути зараз зелену кнопку і підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 218 Маслова Дениса Вячеславовича. Вона комітетом врахована. Сергій Володимирович Власенко просить поставити на голосування таке рішення комітету щодо врахування цієї поправки для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 234.

Покажіть по фракціях. Поправка залишається врахована.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» (№ 9261) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Наступний законопроект пов'язаний з попереднім. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ($N_0 9483$). А також альтернативні законопроекти — $N_0 9483$ -1, $N_0 9483$ -2.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроєктів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 290.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ви з доповіді почнете? З позиції комітету?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Після цього голосуємо.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Це важливий законопроект, бо він дає можливість запрацювати Вищій раді правосуддя і провести конкурс на нових дисциплінарних інспекторів. У нас 2,5 року не працювала Вища рада правосуддя. Але, на жаль, друзі, у нас є інші органи, які абсолютно не діють, у тому числі такий ключовий орган як Кабінет Міністрів України.

Я хочу запитати: чому не проводиться «година запитань до Уряду»? Чому на ті декілька днів, коли ми засідаємо, тут не можуть бути присутні урядовці і відповідати на наші запитання?

Але найголовніше, що відбулося зараз. Справа в тому, що ми прийняли закон, в якому я маю честь бути співавтором і багато хто з вас є моїми співавторами, про відпустки для військових, про доплати військовим. Згідно з цим законом до 30 липня Кабінет Міністрів був зобов'язаний внести зміни у свою постанову про порядок виплати грошового забезпечення і бойових доплат військовослужбовцям. До 30 липня! І просто це не зробив. Не виконав закон, не виконав свою роботу. І зараз десятки тисяч українців, які воюють за нашу державу, всі нацгвардійці, всі прикордонники не отримали в липні жодної копійки бойових доплат. Жодної! Ті, хто віддає сьогодні своє життя за країну, не отримали доплати.

Сьогодні у нас 9 серпня, а вони в липні не отримали. Досі Кабмін не може це розглянути. Вчора на засіданні Кабміну вони розглядали новий технічний регламент екодизайну побутових пральних машин. Ось на це в них час ϵ , на українських військових часу нема ϵ . Це ганьба! Це негайно ма ϵ бути припинено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс Ігор Павлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Прошу передати слово Денису Маслову, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Денисе Вячеславовичу.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги. Цей законопроект пов'язаний з попереднім, який завдяки вам ми сьогодні проголосували. Він направлений на те, щоб встановити конкурсні, прозорі, відкриті процедури на посаду дисциплінарних інспекторів, тобто тих людей, які будуть здійснювати первісну перевірку дисциплінарних скарг щодо суддів в Україні.

Звичайно, що довіра до цих людей і рівень їх компетентності має бути досить високим. Саме цим законопроектом ми передбачаємо такі умови.

У нас було рішення головного комітету про те, щоб підтримати альтернативний законопроект № 9483-2, про що ми вас будемо просити.

Комітет досить швидко опрацював цей законопроект, підготував його до першого читання. Я думаю, що комітет продовжить швидке опрацювання цього законопроекту до другого читання для того, щоб ми розпочали процедури конкурсного добору, максимально швидко їх здійснили і на посаду дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, як я і сказав, прийшли люди з високими етичними, моральними, професійними компетенціями і без сумнівів щодо їх доброчесності. Цим самим ми забезпечимо належне здійснення дисциплінарних скарг щодо можливих допущених порушень суддями в Україні.

На сьогодні у Вищій раді правосуддя знаходяться майже 10 тисяч таких скарг. Я впевнений, що ваші виборці звертаються до вас щодо цього питання. Тому прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, група «Платформа за життя та мир». Потім — Кириленко Іван Григорович. За ним — Юрчишин Ярослав Романович, і переходимо до голосування.

Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний Голово.

Шановні колеги, чи підвищить прийняття цього законопроекту прозорість щодо діяльності суддів, у тому числі і щодо дисциплінарної відповідальності? Безумовно, так. Чи вирішить це питання остаточно? На жаль, ні. Але це вже крок вперед. Ми маємо сьогодні дійти до того, щоб люди були ближчі до самого процесу призначення, а бажано обрання суддів хоча б першої інстанції. Тоді люди будуть знати, кого вони обирають і кому вони довіряють свою долю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кириленко Іван Григорович. Після цього виступить Юрчишин Ярослав Романович, і переходимо до голосування.

Юлія Володимирівна, я правильно розумію?

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Щойно ми розглянули законопроекти, те, що стосується Антимонопольного комітету, які перетворюють країну в поліцейську державу. А зараз ви розглядаєте законопроект, який по суті поступово позбавляє Україну суверенітету, заміщуючи конституційні органи влади країни неконституційними, із залученням іноземців, які в принципі не підпорядковуються законам України.

Дорогі друзі, за що ви зараз будете голосувати? Попередньо ви прийняли рішення, що Вища рада правосуддя, яка розглядає всі дисциплінарні провадження проти суддів, має у своєму складі більшість іноземців. Тобто вже, по суті, ви віддали на аутсорсинг всі функції Вищої ради правосуддя. А після того, як ви сформували Вищу раду правосуддя таким чином, ви ще плануєте сформувати абсолютно неконституційний орган. Дисциплінарні інспектори, яких вже будуть формувати по суті іноземці, взагалі нічого спільного з Конституцією не мають. Вони готуватимуть висновок по кожному судді і він буде обов'язковий для прийняття Вищою радою правосуддя. А можна запитати, а нафіга вам тоді Вища рада правосуддя, навіщо вам конституційний орган, коли якісь дисциплінарні інспектори, які будуть у тому числі іноземцями, прийматимуть рішення, обов'язкове для виконання Вищою радою правосуддя? Що ви робите? Це антиконституційний законопроект, який руйнує суверенітет країни. Голосуйте проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос», 1 хвилина. І переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, запросіть депутатів до сесійної зали зайняти свої місця.

Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Хочу сказати, що

дисциплінарним інспектором може бути лише українець і ніяких іноземців серед дисциплінарних інспекторів не буде. Тому прозвучала певна некоректність у попередньому виступі.

Тепер стосовно конституційності. Це повністю конституційна процедура, яка присутня в багатьох інституціях. Вона передбачає долучення до конкурсу як додаткового фільтру іноземців, і це нормальна, адекватна практика, яка зараз дає максимальний результат, тому дуже дякую комітету за оперативне доопрацювання, за те, що буде прозора конкурсна процедура. Як би це комусь не подобалося, потрібно підтримувати і оперативно доопрацьовувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» (№ 9483-2) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми на засіданні Погоджувальної ради домовилися скоротити вдвічі строки для того, щоб ми могли разом розглянути їх.

Я ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроєкту № 9483-2. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 214.

Рішення не прийнято.

Наступне питання без обговорення. Це проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів... (Шум у залі) А, перепрошую, з обговоренням. Мені, мабуть, неправильно написали. Звісно, з обговоренням.

Тоді я просто оголошую: проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей щодо намірів російської федерації провести незаконні вибори на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» (№ 9581).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту постанови до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 258.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два - за, два - проти? Чи Пушкаренко буде доповідати? (Шум у залі). Можете чи будете?

Пушкаренко. Будь ласка. Це важливий проект постанови.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Дорогі українці! Ви знаєте, що російська федерація планує провести вибори на тимчасово окупованих територіях нашої Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей. Об'єктивно це «мракобесие», тому що ніякої демократії і будь-яких вільних референдумів чи виборів на території, де панує насильство, беззаконня, де людей катують і забирають на підвали, не може бути.

Зрозуміло, що дані вибори ніяке світове співтовариство не визнає, тому що ці території окуповані, і це пряме порушення міжнародного права. Тим не менш, росія намагається створювати видимість на цих територіях якогось правового режиму, гратися у вибори, але ми прекрасно розуміємо, що напряму сьогодні там намісники кремля, і всі так звані вибори і кандидати — це терористи, які щодня вбивають і катують наших громадян.

Тому Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва розглянув 1 серпня 2023 року на своєму засіданні та одноголосно підтримав і рекомендує вам, шановні колеги, проголосувати це звернення до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей щодо намірів російської федерації провести незаконні вибори на тимчасово окупованих областях. Це важливий момент для того, щоб світове співтовариство не визнало ці вибори і засудило. Ще раз наголошую, і анексія наших територій, і ці так звані вибори — це порушення міжнародного права. Дуже символічно: восени 2022 року в Херсоні відбувся так званий референдум про самовизначення, через два місяці він був звільнений. І я переконаний, що після так званих виборів всі наші території також будуть деокуповані нашими Збройними Силами України.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу записатися на виступи фракції і групи для виступу щодо цього проекту постанови: два — за, два — проти.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Веніславському Федору Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федоре Володимировичу, будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Російська Федерація з перших днів війни 2014 року і з перших днів повномасштабного вторгнення 24 лютого минулого року системно, послідовно, зухвало, цинічно порушує (і відверто це демонструє) міжнародне право у всіх сферах.

Одним із таких прикладів системного і грубого порушення норм міжнародного права є наміри російської федерації провести вибори на тимчасово окупованих територіях України. Росія намагається підвести хоч якусь видимість легітимності під своїми злочинами, під своїми терористичними діями, які вона вчиняє проти України, проти українського народу і проти нашої суверенної території, яка невизнана і ніколи не буде визнана як анексована російською федерацією. І, до речі, я закликав би всіх колег під час офіційних виступів, під час будь-яких офіційних заходів говорити лише про спробу анексії як черговий злочин російської федерації, який вона вчиняє проти української держави. Ми і ніхто у світі не визнає жодні території такими, які є анексовані. Це зухвала, груба спроба легітимізувати свої злочинні терористичні дії.

Тому весь цивілізований світ, всі міжнародні організації, до яких звертається український парламент, і, я переконаний, що ми одноголосно підтримаємо це звернення Верховної Ради, повинні розуміти, що жодні дії російської федерації, якими вона намагається обґрунтувати свої агресивні злочинні дії на території України, ніколи не будуть визнані. Немає, не було і не буде суб'єкта, який може реалізувати будь-які свої наміри, які передбачені міжнародними документами.

Тому фракція політичної партії «Слуга народу» буде голосувати за цей проект постанови. Я закликаю всіх підтримати його одноголосно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Никорак передає слово Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Держава-гній, на яку перетворилася російська федерація, заявляє, що вибори пройдуть на територіях, які зафіксовані в російській конституції. Але, мабуть, це єдина у світі держава-гній, яка у своїй конституції має регіони, до яких вона не має жодного відношення. І Збройні Сили

України щодня доводять Кремлю, що немає сьогодні Запорізької, Херсонської, Донецької областей у складі Росії. А в Луганській області у нас теж ідуть важкі бої. І ми дякуємо Збройним Силам України, які доводять, що і Крим, і Донецьк, і Луганськ, і, звичайно, Запорізька і Херсонська області — це є Україна.

Дуже важливо, щоб ми разом на парламентському вимірі попрацювали з нашими партнерами, що невизнання цих виборів має призвести до посилення санкцій проти режиму путіна. Ми всі уважно слідкували за зустріччю, яка відбувалася в Саудівській Аравії. Ми вітаємо розширення країн, які долучилися до цього діалогу. Дуже важливо, щоб на цих зустрічах насамперед йшлося про посилення санкцій проти росії, у тому числі щоб до цього долучилися країни, які сьогодні допомагають росії обходити санкції, отримуючи товари подвійного призначення.

Ви знаєте, але важливо, щоб не лише російські злодії і вбивці понесли покарання, а й колаборанти. З Марією Іоновою ми щойно повернулися з Харківщини і Донеччини, і там нас просять жителі, які пережили окупацію, щоб ДБР не кошмарило сьогодні опозицію, а зайнялося нарешті разом із СБУ колаборантами, які насправді допомагали ворогу, складаючи списки учасників АТО, їх проукраїнських родин, щоб всі ці люди, які причетні до депортації українських дітей, до незаконної паспортизації українців, а це є злочином геноциду, були покарані. І ми як Верховна Рада, які прийняли закон щодо колаборації, маємо цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Наливайченку Валентину Олександровичу, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Пані та панове! Дорогі наші захисники! Безумовно, ми підтримуємо такий проект постанови, але наше звернення до всього світу з головним меседжем: на території України (Запорізька, Херсонська, Донецька та Луганська області) відбувається гуманітарна катастрофа, спричинена російською тимчасовою окупацією. На території наших рідних чотирьох областей відбувається екологічна катастрофа. Причина тільки одна — Росія та її агресія. На території цих областей відбувається окупація разом з колаборантами та катівнями, які запроваджує російський агресор на Херсонщині, на Запоріжжі, а до цього — Донеччині та Луганщині. Не вибори, а знищення катівні та примус зброєю і приниженням тих громадян України, які потерпають від тимчасової окупації.

Цей проект постанови фракція «Батьківщина», як і вся зала, підтримає. Але ми так само вважаємо, що треба більш наполегливо, особливо в ОБСЄ і в ООН, вимагати, щоб міжнародні санкції, двосторонні санкції проти росії, путіна, його режиму, його промисловості були тут і зараз.

Так, ми звертаємося до Китаю, Бразилії, Індії, до тих країн, які до цього часу ще не визначилися, час визначатися. І парламенту України потрібно про це рішуче і жорстко вказати, відстоювати тут і зараз, щоб були запроваджені санкції. Не вибори, не квазівибори і не російська пропаганда — а правда і українська позиція, що це наша земля і ми там проведемо вибори після перемоги.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович, група «Довіра» передає слово Бакунцю, я так розумію?

Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Сьогодні Верховна Рада України звертається до всіх парламентів, урядів різних країн, також міжурядових організацій із заявою про те, аби не визнавати легітимність цих надуманих злочинів окупантом, а саме проведення виборів на українських тимчасово окупованих територіях.

Ми всі розуміємо, що ці, на жаль, тимчасово окуповані українські території Донеччини, Луганщини, Херсонщини, Запоріжжя і Криму, власне, чекає лише одне єдине майбутнє — це звільнення завдяки нашим Збройним Силам України і відновлення там у кожному містечку, в кожному селі української місцевої влади.

Ці псевдовибори, які планує зробити окупаційна терористична влада на наших українських територіях — це злочин. Це буде готовий список тих колаборантів, тих злочинців, які працюють проти нашої країни. І однозначно вони будуть засуджені як міжнародними судами, так і будуть знищені нашими відважними Збройними Силами України.

Хочу подякувати також сьогодні і українським партизанам, завдяки відважній роботі яких не почувається в спокої жоден колаборант.

Хочу дуже подякувати Збройним Силам України, які важкою ціною великої крові відвойовують кожен сантиметр, кожен метр наших українських територій. Ми хочемо подякувати міжнародним партнерам за допомогу нашим Збройним Силам України. Віримо, що ми всі разом завдяки партнерам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього дуже важливого проекту постанови. Переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей щодо намірів російської федерації провести незаконні вибори на тимчасово окупованих

територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України» (№ 9581) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 287.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступні законопроекти розглядатимуться без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України щодо членства народних депутатів України у тимчасових слідчих комісіях» (№ 9521) і проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо членства народного депутата України у тимчасових слідчих комісіях Верховної Ради України» (№ 9521-1).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денної сесії цих двох законопроектів.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону за основу.

У мене написано, що ви виступатимете 2 хвилини. Тоді давайте приймемо рішення про скорочену процедуру.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

((3a)) - 233.

Рішення прийнято.

Гончаренко, 2 хвилини, і голосуємо.

Хто? Геращенко, 2 хвилини. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, це той випадок, коли ми хочемо подякувати співавторам цього проекту постанови, зокрема пану Мотовиловцю, за правильне рішення, яке розширює можливість для депутатів опозиційних фракцій брати участь у тимчасових слідчих комісіях.

Але чому таке трапилося, що сьогодні у нас потрібно дозволити депутатам працювати в двох ТСК? Тому що ця Верховна Рада, перша в історії українського парламенту, «наплодила» мільйон ТСК. Але важливо зауважити: ТСК – це завжди механізм контролю над владою для опозиції.

У нас в країні сьогодні «слуги» мають всю повноту влади: монобільшість у парламенті, тільки «слугами» сформований уряд, всі силові структури — на 200 відсотків свої прокурори, керівники ДБР, інших структур. Але мало влади! І «слуги» створюють ТСК, які самі і очолюють. Ми бачимо, у що це перетворюється.

Учора вся країна нарешті почула і дізналася прізвище і обличчя такого народного депутата Гунька, який очолив ТСК по розслідуванню корупції з землею у державних установах. І цю корупцію сам і очолив, тому що його зловили на хабарі — 85 тисяч доларів — щодо землі, яка належить Національній академії аграрних наук.

Він пішов далі, ще й заблокував своїм проектом постанови закон, який прийняла Верховна Рада України щодо правильного використання цих земель.

Ми закликаємо вас не порушувати парламентаризм. ТСК — це механізм опозиції. Будь ласка, створюєте ТСК — його має очолювати опозиція. Розслідуємо ці справи. І не «плодіть» ТСК заради папірців. Вони мають правильно працювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо членства народного депутата України в тимчасових слідчих комісіях Верховної Ради України» (№ 9521-1) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо членства народного депутата України в тимчасових слідчих комісіях Верховної Ради України» (№ 9521-1) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 283.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань комплексного врегулювання державних соціальних гарантій ветеранам, Захисникам і Захисницям України, членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України» (№ 9406).

Шановні колеги, ми домовлялися, Γ ончаренко — 2 хвилини і голосуємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Ми зараз приймаємо рішення про створення тимчасової слідчої комісії щодо захисників і захисниць України. Шановний пане Голово Верховної Ради! Я прошу вас направити офіційний лист Кабінету Міністрів України і вимагати від них негайного внесення змін у постанову про порядок виплат військовослужбовцям,

які він зобов'язаний був внести до 30 липня цього року, але не вніс. У результаті цього десятки тисяч людей, всі нацгвардійці, всі прикордонники, інші відомства, підпорядковані системі МВС, які сьогодні боронять Україну зі зброєю в руках, не отримали бойові доплати в липні за червень. Десятки тисяч людей почувають себе кинутими і обманутими. Ким? Урядом України. Поясніть мені, чим так зайнятий Кабінет Міністрів? Чому він не виконує наші рішення? Який сенс у нашому знаходженні, якщо наш закон, прийнятий з чітким пунктом, він просто не виконує?

Це також стосується тих доплат, які мають з'явитися у строковиків, курсантів, інструкторів навчальних центрів, обмежено придатних, виведених поза штат, поранених, після важких поранень, полонених, безвісти зниклих. Друзі, вони просто плюнули на десятки тисяч людей.

Шановний пане Голово Верховної Ради, будь ласка, прокоментуйте це зараз, зробіть відповідне звернення негайно виконати закон. Якщо цього не відбудеться, то мені доведеться знову ставити питання про блокування всіх законів і всіх поправок. Буду вносити питання про відставку уряду. Такий уряд, який не працює на військовослужбовців, Україні не потрібен.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, підготуйтеся.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань комплексного врегулювання державних соціальних гарантій ветеранам, Захисникам і Захисницям України, членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України» (№ 9406) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому з урахуванням пропозицій комітету і необхідними техніко-юридичними правками.

Наступний проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, соціальної підтримки, медичного забезпечення ветеранів війни, військовослужбовців, Захисників і Захисниць та членів їх сімей» (№ 9552) ми також домовилися розглядати без обговорення.

Зінкевич немає. Буде виступати Петро Олексійович? Отже, Петро Олексійович Порошенко, 2 хвилини.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Европейська солідарність»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, перш за все я хочу подякувати нашим представникам добровольчих батальйонів, з батальйоном «Госпітальєри», за ту надзвичайно важливу роботу, яку вони роблять, надаючи медичну допомогу пораненим бійцям. І хочу звернути вашу увагу, що ϵ неприпустимими факти, коли забезпечується недопуск наших тактичних медиків до фронту, в тому числі, коли вони намагаються надати медичну допомогу та евакуацію. Я хочу подякувати Яні Зінкевич, яка внесла цей проект постанови, і я хочу подякувати цьому залу за ті оплески, якими ви вітали Яну Зінкевич і батальйон «Госпітальєри». Це справжнє визнання шани і поваги. Дякую вам за це. Це перше.

І друге. Я хочу поінформувати вас про діяльність робочої групи, де ми намагаємося врегулювати питання ветеранів, у тому числі і питання забезпечення посвідченнями УБД всіх, хто має на це право, а сьогодні це майже мільйон українських військовослужбовців. Треба припинити принизливе стояння в чергах, принизливе завантаження роботи командирів, і ми маємо одними рішучими діями видати 800 тисяч посвідчень УБД. Це захистить право наших ветеранів і на навчання дітей у вишах, і на забезпечення соціальними пільгами, і соціальний захист ветеранів. Ми домовилися, що зробимо це до 7, але давайте зробимо до 24 серпня, щоб ветерани на День незалежності отримали захищені законом пільги.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте ще Юлія Володимирівна, 2 хвилини, і потім голосуємо, шановні колеги.

ТИМОШЕНКО Ю.В. «Батьківщина». Я, безумовно, підтримую утворення такої тимчасової слідчої комісії і наша фракція голосуватиме за.

Але я хочу наголосити на тих питаннях, які, мені здається, Верховна Рада мусить розглянути невідкладно. Ви всі, я думаю, пам'ятаєте, які великі проблеми були оголошені з цієї трибуни, коли голосували за закон щодо легалізації так званої медичної марихуани. Біль наших поранених, онкохворих, лікування важких форм епілепсії. Ви ж пам'ятаєте, скільки ви розмовляли тут про те, що треба це робити буквально невідкладно (щодо медичних препаратів з марихуани).

Я хочу звернути вашу увагу на постанову Шмигаля № 324 від 7 квітня 2021 року, якою легалізовано і практично зобов'язує уряд придбати два медичних препарати з марихуани: набілон і набіксімолс. З 2021 року не придбано жодної упаковки цього препарату, незважаючи на постанову уряду. Ви знаєте, що міністр охорони здоров'я сказав, що через прийняття закону про легалізацію наркотичної марихуани медичні препарати українського виробництва можуть з'явитися лише через два-три-чотири роки. Ми наполягаємо на тому, щоб був негайно внесений

на розгляд проект постанови Верховної Ради, який ми подали, щоб зобов'язати уряд Шмигаля, міністра охорони здоров'я, міністра фінансів негайно закупити два медичних препарати на базі канабісу і не спекулювати цими питаннями. Негайно закупіть препарати для поранених.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту постанови. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, соціальної підтримки, медичного забезпечення ветеранів війни, військовослужбовців, Захисників і Захисниць та членів їх сімей» (№ 9552) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 297.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Наступний проект Закону «Про державні резерви» (№ 9079).

На засіданні Погоджувальної ради була така ситуація, що представники фракції «Голос» мені сказали, що вони знімають свої поправки. Правильно? Дякую.

Були поправки від фракції «Батьківщина». Мені сказали, що буде 5 хвилин виступ Юлії Володимирівни Тимошенко, потім шість поправок представить Наливайченко, чотири поправки — Крулько і 3 хвилини виступатиме Цимбалюк. Так? Дякую.

I ще хто буде виступати? Дирдін.

Увімкніть мікрофон Дирдіна. Потім – Разумков.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Поправка 664 щодо судового збору для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 664 для врахування. Добре. Я зрозумів. Дмитро Олександрович Разумков. Яка у вас поправка буде?

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). У мене буде шість правок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які поправки? Для врахування?

РАЗУМКОВ Д.О. Для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номери, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 120, 127, 134, 151, 190.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 120, 127, 134, 151, 190. Це п'ять ваших поправок.

РАЗУМКОВ Д.О. Я можу поміняти їх на 2 хвилини виступу, а дві поправки потрібно поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так: виступ – 2 хвилини і тоді...

РАЗУМКОВ Д.О. Зараз, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна перша попросила виступити.

Юліє Володимирівно, давайте Дмитро Олександрович виступить 2 хвилини і запропонує свої поправки, далі перейдемо до вас, бо я розумію, що він спішить. Дмитре Олександровичу, 2 хвилини, а потім дві поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Насправді, питання державних реєстрів достатньо важливе, але є проблеми. У цьому законопроекті дуже багато невизначеностей. І саме ці дві поправки я буду просити поставити на голосування, щоб не віддавати занадто багато повноважень Кабінету Міністрів України. На жаль, Кабінет Міністрів продемонстрував свою неефективність. Давати можливість їм утилізувати державні реєстри або надлишки, які можуть бути, це фактично дати можливість нечесним на руку чиновникам заробляти на цьому. Ми дуже чітко бачимо, як це відбувається сьогодні.

Є пропозиція підтримати поправки нашої команди міжфракційного депутатського об'єднання «Розумна політика» щодо того, щоб більш чітко визначити, хто матиме такі права. Окремий орган центральної влади, який буде дійсно мати повноваження згідно з цим проектом закону, якщо він буде прийнятий, і не буде віддаватися на розсуд Кабінету Міністрів. Тобто будуть ті, хто відповідатиме за це, нестиме відповідальність і прийматиме рішення. І тут так само Верховна Рада зможе знайти, вибачте за сленг, крайніх, хто буде розбазарювати державне майно, якщо таке буде мати місце.

Руслане Олексійовичу, я прошу зараз поставити на голосування дві поправки: поправка 190, яка визначає конкретні повноваження органу виконавчої влади щодо реалізації державної політики у сфері державних резервів, і поправку 151, яка унеможливлює приватизацію та відчуження запасів

державного резерву підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, що забезпечують функціонування державного резерву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.

Дмитро Олександрович виступив і попросив поставити на голосування невраховані комітетом поправки 151, 190. Тому почнемо почергово.

Поправка 151 Разумкова не врахована комітетом. Автор просить поставити цю поправку на голосування для врахування. Прошу голосувати.

(3a) - 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 190 Разумкова. Вона комітетом відхилена. Автор просить поставити її на голосування для врахування.

Ставлю на голосування поправку 190 для врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Дякую, колеги.

Йдемо далі. Юлія Володимирівна Тимошенко — 5 хвилин, потім Наливайченко — шість поправок, потім Крулько — чотири поправки, потім Цимбалюк — 3 хвилини і потім поправка 664 Дирдіна. Далі голосуємо за законопроєкт у цілому.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, ми розглядаємо неймовірно важливий законопроект, особливо для нашої країни, яка вже більше ніж півтора року просто палає у вогні.

Що таке державний резерв України? Це наша система національної безпеки. Це наша система забезпечення країни всім необхідним для того, щоб за будь-яких надзвичайних обставин, у тому числі під час війни, країна була забезпечена всіма необхідними ресурсами.

Цей законопроект, безумовно, важливий для країни. Але той концепт, який закладений у цьому законопроекті, просто нівелює нашу систему державних резервів. Я поясню чому. Тому що в цьому проекті закону дозволяється зберігати все, що входить у державний резерв, у приватних компаніях під їх приватною охороною, в тому числі дається право зберігати державний резерв за кордоном у приватних компаніях.

Дорогі друзі, я можу сказати вам просто як людина, яка двічі працювала прем'єр-міністром. Україна має свою колосальну державну власність, де можна зберігати всі державні резерви країни. І ця державна власність — це складські приміщення, елеватори, землі, все на світі. Що зараз пропонується цим проектом закону? Я розумію, що всі потужності для зберігання державного резерву країни будуть розпродані так, як розпродається все в нашій державі — і землі, і елеватори, і склади тощо. А буде обраний шлях, коли державний резерв, все, що потрібно країні, буде зберігатися у приватних компаній на складах. Це абсолютно не

гарантує зберігання. Тому що, коли я двічі приходила на посаду прем'єр-міністра, все, що рахувалося на приватних складах, в приватних компаніях під час перевірки, контролю, обліку знайдено не було. Це було просто або не закладено в державний резерв і були сфальшовані документи, або це було вже розкрадено і розпродано. Тобто державного резерву, який зберігався на приватних складах, в наявності просто не було.

А тепер уявіть собі, якщо буде дозволено зберігати державний резерв за межами України у приватних компаніях. Тут включаються вже безліч різних проблем. Наприклад, як зараз, коли не можна літаками терміново доставити ці державні резерви в Україну. Це політична позиція держави, яка може не випустити наші державні резерви зі своєї території, якщо ця держава не буде входити до складу тієї коаліції, яка підтримує Україну. Багато ризиків.

А ще хочу вам нагадати, що в нас для потреб Міністерства оборони держава закупила більше ніж на мільярд євро всього, що потрібно армії, але нічого поставлено не було. Тобто контракт ϵ , але ніяких поставок нема ϵ . Ви що, хочете, щоб формування державного резерву після прийняття цього проекту закону перетворилося у фікцію? Ви хочете, щоб це не забезпечувало державі зовсім ніякої гарантії збереження наших резервів? Що ви робите?

По-перше, потрібно формувати державні резерви настільки вагомо і всеохоплююче, як потребує воююча країна.

По-друге, зберігати виключно на державних потужностях, складах, в державних елеваторах тощо, і нічого не зберігати у приватників.

По-третє, нам потрібно зараз негайно діяти щодо закупівлі зерна, яке сьогодні продається за безцінь нижче собівартості, в державний резерв. Якщо зараз не закупити в державний резерв мінімум 5 мільйонів тон зерна, ми просто не дамо можливості нашим аграріям посіяти на наступний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь комітету. Будь ласка, 1 хвилина.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Комітет з питань економічного розвитку на всі сто відсотків погоджується, що як зараз є, більше так не може бути. Тому що всі ці ганебні випадки, які раніше були в державному резерві України, такі як: зерно з'їдають миші, закуповують, наприклад, м'ясні консерви з націнкою по 10-20 гривень на одній банці, просто списуються товари через те, що їхній термін придатності вже давно вийшов і вони просто нікому вже не потрібні. І найважливіше те, що на початку повномасштабного вторгнення були такі випадки, коли в нас був колапс на ринку палива і державний резерв не мав чого викинути на ринок для того, щоб стабілізувати ціни. Тому ми і передбачаємо законопроектом можливість зберігання, наприклад, і закупівлю

палива за кордоном. Ми знаємо, що осінньо-зимовий період у нас буде надзвичайно важкий. Тому для того, щоб убезпечити себе і передбачити таку можливість, ми і надаємо право зберігання за кордоном.

Щодо приватних компаній, то зберігання і охорону державного резерву...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, йдемо далі. Крулько — 3 хвилини, потім Наливайченко — шість поправок, за ним Цимбалюк — 3 хвилини, потім — Дирдін (поправка 664) і голосуємо.

Крулько, 3 хвилини. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я хотів би сказати з приводу законопроекту, який ми зараз розглядаємо. Реформування системи державного матеріального резерву було, є і залишається надзвичайно важливим щодо створення ефективної системи забезпечення України необхідними запасами в особливий період.

Виходячи з досвіду, який ми отримали з початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, з початком повномасштабної війни система, яка діяла, не впоралася з реальними викликами, які призвели до значного ускладнення у проходженні кризових продовольчих та матеріально-технічних явищ. Тому, безумовно, що питання унормування і змін до відповідного профільного закону є дуже важливим.

Але той законопроект, який ми розглядаємо, запропонований урядом, важко назвати революційним, адже він має більш рамковий характер. Повноваження до визначення номенклатури, порядку освіження резерву, поповнення та реалізації запасів із резерву покладені на Кабінет Міністрів та залишаються незрозумілими до оприлюднення відповідних підзаконних актів. Тобто все основне буде все-таки визначатися не законом, а підзаконними нормативно-правовими актами.

У законопроекті, який підготовлений профільним комітетом до другого читання, безумовно, деякі норми враховані і окремі поправки, які подавала фракція «Батьківщина», враховані, але, на жаль, не всі, адже ми подавали професійні поправки до нього.

Водночас хочу сказати, що ключова проблема, яка все-таки не дає нам можливості підтримати цей законопроект (і ми не будемо за нього голосувати) полягає в тому, що корупційні ризики, які стосуються зберігання в державному матеріальному резерві цінностей, залишаються надзвичайно високими. Залишаються ризики, пов'язані із зловживаннями щодо запасів в рамках освіження, утилізації та інших механізмів оновлення резервів. І це все залишається в тексті проекту закону.

Запровадження способу реалізації запасів через єдину торгівельну систему *ProZorro* ставлять під сумнів збереження інформації про обсяги резервів.

Інформація повинна бути, безумовно, з обмеженим доступом, а не *ProZorro*, підраховувати, скільки чого подано, буде ворогу дуже нескладно і він це все буде бачити. Тому ми вважаємо, що інформація щодо того, що є в резерві, має бути під грифом «Для службового користування» і не може бути публічно оприлюднена. Під питанням і цілісність інформації у рамках єдиної інформаційної системи, яку пропонується запровадити.

У загальному я хочу сказати, що цей законопроект, безумовно, це ϵ півкроку вперед, але він не вирішу ϵ тих питань, які потрібно вирішувати українській державі в час війни, і ми як парламентарі, безумовно, мали б це зробити більш якісно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.

Шановні колеги, далі Валентин Наливайченко попросив 3 хвилини замість шести поправок.

Цимбалюк, 3 хвилини. Після цього буде ще поправка Дирдіна і голосуємо. Наливайченко, 3 хвилини. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую, пане Голово. Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Чому фракція «Батьківщина» так б'ється за те, щоб новий законопроект про державний резерв України відповідав інтересам оборони та безпеки? Тому що в країні війна і воєнний стан. Ми напряму звертаємося зараз до співавторів і до профільного комітету.

Шановні колеги, погодьте законопроект з Генеральним штабом, силами безпеки і з військовими адміністраціями по всій країні. У чому потрібне погодження? Під час війни державний реєстр має бути зброєю захисту громадян України. Економічною? Так. Агропромисловою? Так. Гуманітарною? Так. І ще багато загроз, які парламент України має новим законом дати можливість знімати, починаючи, справедливо ви казали, з першого опалювального сезону, а вже другої зими війни. Чи вирішуєте ви цим законопроектом ці питання? Дайте відповідь всій залі і всьому народові України. Найголовніше, Генеральний штаб вам вказав, в яких місцях що потрібно зберігати в інтересах українських Збройних Сил. А головне — вчасно постачати.

Так, ми знаємо. Так, ми самі докладаємо надбагато зусиль, щоб країни — члени НАТО нам зараз з цим допомагали. І вони допомагають. Ви знаєте, що працюють логістичні центри з обох сторін кордону з Польщею, зі Словаччиною, Румунією. Всі ці центри зараз забезпечують нашу оборону і безпеку. Настав час і Державний реєстр в країні зробити по всій державі в тих місцях, де потрібно для оборони і безпеки. Це те, що потрібно для оборони і безпеки.

Для економіки. Ми ж чуємо і знаємо найкращих українських аграріїв. У нас Іван Кириленко краще за всіх у країні розуміє, що це. І він прямо, як і вони всі, каже про те, що буде посівна, зараз потрібно через Державний реєстр державі інвестувати. Куди? Та в українську посівну, в українські зернові, в українську

аграрну безпеку. Чим інвестувати? Та ясно, що не корупцією і не ТСК, які створюються одна за іншою, а інвестувати через Державний реєстр прямою, адресною закупівлею. І тоді взимку врятувати ціни, врятувати хлібозаводи і врятувати громадян України. Чи це не мета? «Батьківщина» вважає, що це мета. І ми вважаємо, що такий Державний реєстр і для цього має…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Зараз виступатиме Михайло Михайлович Цимбалюк, 3 хвилини. Далі поправка Дирдіна. Потім переходимо до голосування. Будь ласка, Михайле Михайловичу. І потім я вам дам відповісти ще.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Нарешті на другий рік широкомасштабної війни уряд спромігся підготувати надзвичайно важливий законопроект. Якщо говорити реально, насправді законопроект потрібний, до другого читання він став більш досконалий, але залишилися ризики, про які сьогодні говорили колеги, насамперед Юлія Тимошенко, Валентин Наливайченко, Іван Крулько та інші. Шановні колеги, війна продемонструвала, що державний резерв потребує удосконалення. Але цим законопроектом складається враження, що державний резерв і мобілізаційний об'єднуються в один зміст. Це неправильний підхід. Саме прикрий випадок показує те, що держава і ми як законодавці маємо все врахувати з попереднього гіркого досвіду. Це великий ризик щодо зберігання за межами нашої держави мобілізаційного й іншого резерву. Чи зможемо ми вчасно поставити те, що буде держава зберігати за межами? Чи є гарантія того, що державний резерв України, який зберігатиметься за межами, буде достойно збережений і вчасно доставлений? Страхові та інші ризики.

Шановні колеги, тут говорилася дуже важлива річ, яка виникає сьогодні з продовольчою безпекою. Так, це також має врахувати наш держрезерв. Ми знаємо, скільки комбінатів хлібопродуктів належать до держрезерву. Як там зберігається недоторканий запас? Які його терміни зберігання, його реалізація в разі надходження, завершення терміну придатності? До речі, в цьому законопроекті не уточнено щодо лікарських препаратів, які зберігаються в держрезерві.

Тобто, на жаль, до другого читання наші поправки не були враховані і проект закону не став досконалим, як ми цього вимагали.

І декілька слів щодо продовольчої безпеки. Шановні колеги, завершується збір ранніх зернових. Йдеться про те, що держава має гарантувати продовольчу безпеку на цілий наступний рік. Про це говорила Юлія Тимошенко і колеги. Держрезерв має дбати про безпеку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротка відповідь від комітету. Після цього поправка Дирдіна і голосуємо. Будь ласка.

КИЦАК Б.В. Шановні колеги, буквально коротенькі коментарі. Комітет і профільне міністерство дуже плідно опрацювали з Генеральним штабом та Міністерством оборони України питання функціонування державного резерву.

Згідно з даним законопроектом, ми знаємо, що державний резерв поділяється на матеріальний та мобілізаційний резерви. Щодо мобілізаційного резерву: визначено чіткі цілі його функціонування, складено перелік цінностей, які необхідно закупити та зберігати згідно пріоритетів безпеки та оборони України.

Тому законопроект ϵ своєчасним та необхідним, зокрема і для ефективного функціонування Збройних Сил України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Євгенович Дирдін. Поправка 664. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, я звертаюся до вас, щоб просити вас підтримати поправку 664. Чому потрібно її врахувати? Послухайте наступні обґрунтування.

У даному законопроекті не визначено категорію позовів, при поданні яких до суду зазначені органи звільнятимуться від сплати судового збору, адже законодавчого визначення про державні резерви, зокрема склад такого законодавства, не передбачено як у проекті, так і чинним законодавством. Чим аргументувати доцільність запровадження такої пільги? В законопроекті не зазначено обґрунтування. Це перше.

Друге. Не можна погодитися із звільнення вказаного органу від сплати судового збору, тому що вказана норма може розглядатися як надання зазначеному суб'єкту певних переваг над іншими суб'єктами господарювання, а це вже пряме порушення норм Конституції (стаття 129) і певний ризик корупційної складової.

Тому я прошу цю поправку підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка позиція комітету? Будь ласка.

КИЦАК Б.В. Комітет під час розгляду даного законопроекту, коли розглядав дану поправку, керувався логікою автора, тим, щоб збільшити потужності і можливості державного резерву України. Однак ми вважаємо, що потрібно цю поправку підтримати для того, щоб були рівні можливості для різних державних інституцій, щоб не було перекосів в ту чи іншу сторону і принцип справедливості функціонував для всіх. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви зрозуміли, поправка 664 Дирдіна була відхилена. Але автор просить врахувати цю поправку. Комітет, в принципі, не заперечує, якщо зал так вирішить.

Ставлю на голосування поправку 664 для врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 289.

Рішення прийнято.

Поправка 664 врахована. Вітаю, колеги.

Переходимо до прийняття рішення щодо проекту закону.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державні резерви» (№ 9079) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

По фракціях покажіть, будь ласка.

Дякую, шановні колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» (№ 8138), також друге читання. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що від фракції «Європейська солідарність» виступить Гончаренко, 5 хвилин, потім Южаніна пропонує 10 поправок для врахування і п'ять поправок на підтвердження, далі від «Батьківщини» виступить Юлія Володимирівна Тимошенко, 5 хвилин, і вісім поправок від Рущишина, після цього голосуємо.

Почнемо з виступів, потім поправки, які ставитимуться на голосування для врахування, потім — поправки на підтвердження.

Гончаренко, 5 хвилин. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, ми зараз обговорюємо важливий законопроект. Чесно кажучи, у мене було бажання запропонувати поставити на підтвердження понад 100 поправок, щоб звернути нашу увагу на те, що сьогодні відбувається з виконанням рішень Верховної Ради Кабінетом Міністрів України. Однак, порадившись з колегами, я вирішив усе-таки висунути останнє попередження і не робити цього прямо зараз, але обговорити ситуацію, яка склалася, і вимагати її негайного вирішення.

Мова йде про те, що, на жаль, Кабінет Міністрів України взяв за практику не виконувати законів України в частині внесення змін до перехідних положень і підзаконних актів у терміни, визначені Верховною Радою. Це було не перший,

не другий, не третій раз, але коли вже дійшло до питань прав військовослужбовців, я вважаю, що це настільки ганебно, настільки неприпустимо, що ми не можемо про це мовчати, зобов'язані діяти і негайно добитися їхньої реакції.

Про що я кажу? Ми прийняли дуже важливий закон про відпустки військовослужбовців, якого я довго добивався. До речі, для цього мені теж довелося блокувати роботу Верховної Ради через пропозиції ставити на підтвердження, але, врешті-решт, ми знайшли консенсус і закон про відпустки військовослужбовців, про доплати їм був прийнятий. З відпустками, до речі, теж є певні проблеми. Я звертаюся відразу до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, щоб вони звернули увагу Міністерства оборони і Збройних Сил України, що ці норми мають обов'язково виконуватися, що це законне право військовослужбовців на 30 днів щорічної відпустки, плюс 10 днів за сімейними обставинами, плюс час на дорогу: один день, якщо відстань до місця проведення відпустки становить до 500 кілометрів, два дні — більше 500 кілометрів в один кінець. Це важливо, і тут теж є певні проблеми.

Але справжня катастрофа настала з нормою про зміну порядку виплат військовослужбовцям. Справа в тому, що згідно з нашим законом Кабінет Міністрів був зобов'язаний у 30-денний термін внести зміни до підзаконних актів про порядок виплат, тобто до 30 липня, і не зробив цього. Там нічого складного, це елементарний юридичний бюрократичний документ, просто вони зайняті чимось іншим. Вони приймають на засіданнях технічний регламент екодизайну пральних машин, приймають іншу дурню. Ми тут обговорюємо і приймаємо закони про виноробство. Це все важливо, але найважливіша наша перемога, а отже, наші військовослужбовці. І вони не прийняли цього підзаконного акта.

Як результат і катастрофічний наслідок — у липні нацгвардійці, прикордонники, тобто всі ті, які підпорядковуються системі МВС, не отримали жодної копійки бойових виплат — ані 30 тисяч, ані 100 тисяч гривень. Ні-чо-го! Це ті люди, до яких ми весь час кажемо: «Слава Україні! Героям слава!». То, може, почати з елементарної поваги і виконання закону?

Ми не дамо кинути цих людей. Я не дам це залишити осторонь. Ми маємо добитися, щоб вони все отримали, зокрема в серпні те, що не отримали в липні, тобто за два місяці. Для цього Кабінет Міністрів України має негайно внести зміни до постанови. Оце так можна зробити за мінімального бажання.

Те саме стосується виплат строковикам, курсантам, обмежено придатним, непридатним з переоглядом, виведеним поза штат, інструкторам навчальних центрів, полоненим, пораненим після важких поранень, безвісти зниклим. Це треба зробити негайно.

Я звертаюся до профільного Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Негайно розгляньте це і вимагайте дій від Кабінету Міністрів.

Я звертаюся, шановний пане спікере, до вас. Будь ласка, зверніться до Кабінету Міністрів, вимагайте їхньої роботи. Якщо ні, я порушуватиму питання і про блокування Верховної Ради, і про відставку уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, далі відводиться 5 хвилин на виступ Юлії Володимирівни Тимошенко. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

Потім, ще раз нагадую, Ніна Петрівна Южаніна пропонує 10 поправок для врахування, п'ять поправок — на підтвердження. Ніно Петрівно, якщо можна, дайте мені перелік поправок, щоб ми їх подивилися. Після цього, оскільки Рущишин зняв свої поправки, ми будемо голосувати.

Юліє Володимирівно, будь ласка, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Дорозі друзі, я думаю, що ви ще пам'ятаєте, як у цьому залі голосувався законопроект № 8401, за яким наших найменших підприємців, ФОПів першої, другої, третьої груп, позбавили всіх пільг, змусили встановлювати касові апарати, запровадили контроль з 1 жовтня, створили драконівські системи їх знищення.

Прийняття законопроекту № 8401 пояснювали тим, що до кінця року з мікропідприємців потрібно зібрати 9 мільярдів гривень уже разом зі шкірою у вигляді податків, щоб допомогти армії. Вони й так армії допомагають з ранку до ночі, але з них ще й зняли всі пільги.

Хочу нагадати, що законопроектом № 8401 забрали життя в мільйонів наших переселенців, які займалися дрібним бізнесом і по суті на цих безподаткових формах хоча б якось існували. Але, як кажуть, шаблею махнули і цих людей залишили без роботи, без доходів, без нічого. Це стосується середнього класу, ФОПів, які тримають на сьогодні і фронт, і тил.

Що ви робите зараз? У цьому законопроекті ви пропонуєте для суперзаможних людей, які можуть внести 30 мільйонів доларів інвестицій, знизити планку інвестицій до 12 мільйонів доларів. Ви скасовуєте для них податки, скасовуєте всі митні платежі, скасовуєте плату за підключення до всіх комунікаційних мереж, у тому числі електромереж. Тобто для мегазаможних людей ви створюєте офшорну зону в Україні і (я звертаюся до тих у цьому залі, які ще не втратили совісті) ще передбачаєте повернення з державного бюджету 30 відсотків їхніх інвестицій. Ви що?

Тобто ФОПи першої, другої, третьої груп — це «изгои» в рідній країні. Незважаючи на вашу обіцянку, що до кінця війни і ще рік після війни вони не платитимуть податків, ви скасували для них цю пільгу, а зараз формуєте в Україні нову олігархію з новими офшорними зонами, з повним позбавленням від усіх платежів до бюджету і ще будете відшкодовувати їм з державного бюджету 30 відсотків їхніх інвестицій. Я хочу запитати: хто таку політику придумав?

Крім того, хочу вам нагадати, що рівність ведення підприємницької діяльності — це золота норма в усьому світі. Скажіть, будь ласка, а якщо буде внесено не 12 мільйонів доларів інвестицій, а 11,999, то пільг уже не треба? А якщо вітчизняні виробники виробляють, наприклад, керамічну плитку і платять усі податки, а для тих, які заходять з 12 мільйонами доларів інвестицій і теж вироблятимуть керамічну плитку, ви створюєте офшорну зону? То як наші внутрішні підприємці конкуруватимуть з тими, які не платитимуть податків і ще

й отримуватимуть від держави 30 відсотків інвестицій на покриття своїх витрат? Ви уявляєте, що для підприємців, які роблять один і той же бізнес, ви створюєте різні умови оподаткування і таким чином руйнуєте все конкурентне середовище в Україні? Ті, які чесно платять податки, матимуть збитковий бізнес, а ті, які в офшорній зоні, зароблятимуть надприбутки, ще й за рахунок держави. І це під час війни. Тобто 9 мільярдів ви нібито забрали у малого і середнього бізнесу, а тепер 30 відсотків інвестицій відшкодовуватимете олігархії. Це не політика — це великий обман.

Я прошу вас не підтримувати цей корупційний проект закону, який створює нову олігархію в Україні. «Батьківщина» голосуватиме проти. Ми за ФОПів і за середній клас України, а не за блатних олігархів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи замість поправок. Далі переходимо до поправок, на голосуванні яких наполягає Ніна Петрівна.

Почнемо з поправок для врахування. Я просто оголошу їх. Ви пропонуєте поставити на голосування для врахування поправки 51, 63, 66, 74, 102, 130, 135, а потім — на підтвердження поправки 50, 58, 65, 78. Все правильно, Ніно Петрівно?

Починаємо з поправки 51 – для врахування. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний виборчий партія багатомандатний округ, політична «Европейська солідарність»). Шановні колеги! Я вперше у такому відчаї, як сьогодні, тому що після прийняття в першому читанні цього проекту закону ці великі «деятели» з комітету точно мали переглянути своє рішення і врахувати те, що в нас на сьогодні на фронті не вистачає зброї, обладнання, обмундирування – всього того, що мала б виробляти країна, щоб забезпечувати своїм, а не лише чекати все з-за кордону.

У цій поправці говориться про розширення видів діяльності, які пропонує пан, який зараз стоїть на трибуні, бо абсолютно очевидно, що для нього своя сорочка ближче до тіла. Він пропонував спочатку додати до пільгових видів діяльності лише електронні комунікації, а зараз додав туди ще й інші поправки, не менш привабливі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

МАРЧУК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 193, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Ми це вже чули і не раз. Але я хочу просто запросити наших колег читати те, що вони коментують. Ми включили всю секцію С, яка включає, зачитую спеціально для вас: виробництво важкої зброї (артилерії, пересувних гармат, ракетних пускових установок, торпедних установок, важких кулеметів), виробництво стрілецької зброї тощо. Це все те, про що ви не сказали, але ми все врахували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 51 авторства Ніни Южаніної. Вона врахована частково. Автор наполягає на повному врахуванні цієї поправки. Ставлю на голосування цю пропозицію.

(3a) - 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 63. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, доповідач щойно сказав, що основною нормою проекту закону була переробна промисловість. Це вони не зараз врахували. Він викручується, що б сказати до того, що вони виробництво біоетанолу, біогазу переводитимуть до пільгових видів діяльності, які отримуватимуть підтримку від держави під час війни, тому не говоріть неправди з трибуни. Поправка 51 якраз виключала вашу «хотєлку» щодо телекомунікацій.

Наступна поправка 63. Тут узагалі... Зрозумійте, будь ласка, якщо держава йде на поступки і говорить про державну підтримку, то вона вимагає взамін хоча б створення робочих місць. У першій редакції законопроекту була норма про 80 робочих місць на інвестицію у 20 мільйонів євро. Але зараз ви там побачите, як вони виписали до повторного другого читання на вчорашньому засіданні комітету, до чого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 63 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 66. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. У поправці 66 я пропоную те, що пропонувала з самого початку. Якщо держава втрачає податки, якщо держава витрачає для певних окремих олігархів гроші, то скажіть, будь ласка, вони мають хоча б виплачувати гідну заробітну плату, більшу, ніж середня в регіоні по даній галузі? Ні, хлопці хочуть, щоб ця зарплата була така, як на підприємстві поряд, яке буде конкурувати і якому неможливо конкурувати, і вони не хочуть підвищувати розмір заробітної плати, як я пропоную, на 50 відсотків. В інших поправках, які йдуть далі, вони почали видумувати якусь нісенітницю, ми до них ще дійдемо.

Прошу підтримати поправку 66. Вона стосується підвищення заробітної плати, яку мають виплачувати такі привілейовані підприємства, які створять нібито робочі місця.

Нічого хіхікати. Як уже набридло це знущання!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 66 авторства Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 74. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Абсолютно погоджуюся з виступаючими щодо ноу-хау людини, яка стоїть на трибуні, — давайте ще будемо зараховувати до інвестиційних проектів тих, які вже працюють у будь-якій галузі. Учора пан Мовчан ставив запитання на засіданні комітету: як ми спиртзаводам, які вже куплені за безцінь, можемо надавати пільги і давати їм можливість також потрапляти до таких інвестиційних проектів? Цей пан відповів: та ні, там є обмеження. Ніяких обмежень немає, тому, вибачте, ми всім тим власникам, які купили спиртзаводи за 144 мільйони, якщо перевести ту цифру, яку зараз пропонують у 30 відсотків мінімальної інвестиції 12 мільйонів євро, ще й на 10 років надамо пільги щодо оподаткування. З чим я вас і вітаю. Такого цей зал ще не чув. Це точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте проголосуємо, а потім пан Мовчан матиме слово для репліки.

Поправка 74 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

((3a)) - 62.

Рішення не прийнято.

Репліка Мовчана. Будь ласка.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую, пане Голово. Насправді, на засіданні комітету в нас була дискусія, але все-таки на виправдання цієї дискусії маю сказати, що я помилився і Ігор Петрович заклав правильну норму, там немає лобістських норм для спиртзаводів і об'єктів приватизації. Закон про «інвестнянь» стосується виключно грінфілдів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 102. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ви не праві, я щойно перечитала праву колонку. Якою була редакція для всіх видів зазнаних витрат, такою і залишилася.

А тепер, Юліє Володимирівно, до того, що ви говорили. Саме зараз вони виключають з оцінки інвестиційного проекту вивчення, аналіз економічних показників. Тобто Міністерство економіки не зможе і навіть не бореться за те,

щоб дати висновок, як таке новостворене підприємство впливатиме на цілу галузь. Їм наплювати на те, що завтра вся галузь ляже, зайде один великий інвестор, який опанує цей вид діяльності і буде єдиним представником на ринку України. Тому Мінекономіки, яке абсолютно не має сили волі довести своє право залишити за собою економічний аналіз, погоджується, бо звідки не вилазять ці представники, весь час «труть» питання: кого ще туди засунути. Ви проведіть конкурс – хто більше дасть. Тоді буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 102 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64.$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 130. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Звертаюся до колег з монобільшості. Подивіться, я зараз не якісь глобальні для вас питання порушую, а елементарне питання, що інвестиційний проект обов'язково повинен мати аналіз економічних показників. Це найважливіше, щоб зберегти конкурентоздатність тих підприємств, тих інвесторів, які рік тому не скористалися цими всіма пільгами, які готуються для окремих обраних.

До речі, після закінчення каденції цієї Верховної Ради я обов'язково відслідкую всі ці ваші «хотєлки» і подаватиму скарги до всіх правоохоронних органів, щоб знали, що з цього все розпочалося, щоб показали це відео, хто зараз голосуватиме, і розслідували компетенцію тих людей та їх вигоду від прийняття таких змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 130 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка для врахування. Поправка 135. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я також думала, що поправку 135 колеги точно підтримають, тому що коли інвестиційну пропозицію, цей інвестпроект відхиляють і направляють на доопрацювання, то скажіть, будь ласка, чому не можна залучати до цього органи місцевого самоврядування? Це ж вони визначають, чи потрібен їм на території такий конкурент, чи не потрібен, що відбуватиметься, може, взагалі цей конкурент знищить більше, ніж принесе в регіон.

Я запропонувала абсолютно реальну потрібну норму. Ви ж не на своєму городі збираєтеся відкривати ці підприємства, а на території різних громад. Коли проект доопрацьовується, то має враховуватися думка органів місцевого самоврядування. Тому прошу колег підтримати поправку 135.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 135 авторства Южаніної комітетом відхилена. Прошу визначатися.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ще хтось наполягатиме на голосуванні своїх поправок для врахування? Ні.

У нас залишилося чотири поправки, які пропонує поставити на голосування для підтвердження Южаніна, тому прошу народних депутатів зайняти свої місця. Нагадаю, це поправки 50, 58, 65 і 78.

Будь ласка, Ніно Петрівно, починаємо з поправки 50.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, які сфери економіки зараз покривають «інвестняні» в особі деяких осіб, присутніх тут? Це переробна промисловість, про яку вам сказали, що туди входять всі види виробництва воєнної зброї, добування корисних копалин, поводження з відходами, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність, логістика, освіта, наукова та науково-технічна діяльність, охорона здоров'я, мистецтво, культура, спорт. До цього переліку додали електронні комунікації. Це було найважливіше, для чого готувався цей проект. З цього все починалося.

Прошу не підтримувати, бо це конкуренти для всіх наших операторів мобільного зв'язку і не лише, тому що це і Інтернет, і кабельні мережі, і стільниковий зв'язок. Перерозподіл ринку триває. Це грабунок, який продовжується навіть після накладення санкцій на бенефіціарів російської федерації чи пов'язаних осіб, але це вже в прямий спосіб буде стосуватися підприємств, де...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо цієї поправки. Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Ця поправка врахована частково. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 50 авторства Марчука і Кисилевського. Вона врахована частково. Водночає Ніна Петрівна Южаніна просить поставити на голосування рішення щодо врахування поправки частково для підтвердження в залі.

Ставлю на голосування поправку 50 у редакції, в якій вона врахована частково комітетом, для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 247.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Поправка 58. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ну, звісно, не обійшлося без доопрацювання до повторного другого читання, а саме: вчора додали до таких видів діяльності ще біоетанол та біогаз. Це точно допоможе нашим Збройним Силам, це точно додасть інвестицій! Як вам не соромно за такі пропозиції?!

Я ще раз повторюю, якщо ДБР не буде відслідковувати ці ініціативи і вигоди, які отримують депутати, у тому числі ті, які знаходяться в залі, країна не виживе і не переборе цю війну! Мені просто страшно від того, що ви зараз робите. Справді, потрібна продукція, але точно не за рахунок держави, точно не за рахунок державної допомоги. Схаменіться, будь ласка! Не підтримуйте поправки 58.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Надзвичайно важлива поправка. Дуже прошу колег підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 58 авторства Марчука. Вона врахована комітетом. Южаніна просить поставити таке рішення комітету на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступна поправка 65. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я особисто звертаюся до голови НАЗК. Ви зараз очевидець того, що робиться в залі. Я не знаю, як ви співпрацюєте з іншими правоохоронними органами, але ви просто зобов'язані передати все, що чули тут – аргументацію сторін, задоволені посмішки, і навіть проаналізувати, хто голосував за ці поправки.

До речі, для тих, які мало розбираються, якраз робота БЕБ і мала б полягати з самого початку в прийнятті нормативних документів і законів. З них починають рости ноги тієї корупції, яка нашу країну скоро з'їсть. У цій поправці взагалі цинізм, бо на 20 мільйонів у нас було 80 робочих місць, я на 12 мільйонів запропонувала хоча б 50 робочих місць, а ця людина пропонує 10 робочих місць плюс підвищення на 50 відсотків середньої заробітної плати по галузі, далі 30 робочих місць плюс 30...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Ця людина пропонує розвивати високотехнологічні проекти, які забезпечують зростання заробітної плати на 50 відсотків. Потім, якщо буде створено понад 30 робочих місць, ми пропонуємо підвищення на 30 відсотків, а далі залишаємо все, як було проголосовано, коли всі це підтримали.

Тому жодної зради ми тут не бачимо. Навпаки, розвиваємо високотехнологічні проекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 65 комітетом врахована. Позицію ви почули.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 65. Прошу голосувати. «За» – 234.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Остання поправка 78. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Уявляю, як зараз реагують справжні інвестори. Ну, не буде у вас інвестицій, як не було за ці два роки, поки ви топталися з цим проектом. І ще раз кажу, що буду відслідковувати кожну «інвестиційну няню» і кожен інвестиційний проект.

Я прошу вас зачитати поправку 78, щоб Мовчан почув, чи виправив Ігор Петрович те, що він написав з самого початку. Тому що якщо він говорить, що в інвестори тепер може бути долучений будь-хто з тих, хто вже здійснив інвестицію на 30 відсотків від свого інвестиційного проекту, то, вибачте, що тоді робити тим, які вже вклали по 150 мільйонів і ніколи не мали таких привад, які не почали працювати через війну і чекають, коли буде впроваджена їх діяльність? Як ви тим віддячите? Ви куди штовхаєте країну? Коли це все закінчиться, цей морок, маразм? Я за те, щоб припинила роботу ця Верховна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, остання поправка 78, яку Ніна Петрівна пропонує поставити на голосування. Це поправка авторства Марчука. Вона комітетом врахована. Ніна Петрівна наполягає на тому, щоб це рішення було підтверджено.

Ставлю на голосування поправку 78. Прошу голосувати.

((3a)) - 234.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми пройшли всі... Я перепрошую, ще 1 хвилина надається Герасимову, після цього голосуємо.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, дуже уважно послухайте. Як ви знаєте, Збройні Сили України, сектор безпеки і оборони фінансуються виключно на гроші, виключно на податки і різні платежі, які ми збираємо всередині держави.

Цим законопроектом ви, лобіюючи конкретні бізнеси конкретних представників, у тому числі і Верховної Ради України, знімаєте і забираєте гроші

у Збройних Сил України. Це одне зі знакових голосувань, яке вплине потім на сприйняття цілих фракцій. Тому в мене велике прохання: у вас на одній долоні Збройні Сили України, на другій — лобізм на підтримку конкретних бізнесів конкретних осіб. Ось просто обирайте, що ви хочете.

Закликаю не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету коротко щодо цього виступу. Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Шановний колего, ми ϵ лобістами виключно українського інтересу і виключно українського бізнесу. Ця секція C, я вже на цьому наголошував, включає все те, про що ви настирливо говорите, тому жодного лобізму, окрім лобізму українського інтересу, тут нема ϵ .

Прошу підтримати і дати можливість українському бізнесу розвиватися. Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» (№ 8138) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання — без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації потенційного олігархічного впливу на політичні партії, залучення до діяльності політичних партій осіб з інвалідністю та удосконалення механізму державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичної партії» (№ 9419) та проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації потенційного олігархічного впливу на політичні партії, удосконалення механізму державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичних партій» (№ 9419-1).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії цих двох законопроектів. Прошу голосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації

потенційного олігархічного впливу на політичні партії, удосконалення механізмів державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичних партій» за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати (Шум у залі).

Стоп! Зупиніть голосування. Шановні колеги, перепрошую, я не назвав номера проекту. Ми голосуємо за альтернативний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації потенційного олігархічного впливу на політичні партії, удосконалення механізмів державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичних партій» (№ 9419-1).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту № 9419-1 за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, як ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради, для того щоб розглянути його на наступному засіданні, я ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації потенційного олігархічного впливу на політичні партії, удосконалення механізмів державного фінансування та державного контролю за діяльністю політичних партій» (№ 9419-1). Прошу голосувати.

((3a)) - 259.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (№ 6529). Це друге читання... (Шум у залі).

Мотовиловець бажає виступити? Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. У порядку денному на сьогодні є проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України про здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану» (№ 9555).

Я прошу змінити черговість розгляду питань, поставити на голосування і перейти до проекту постанови про утворення тимчасової слідчої комісії, щоб ми вже сьогодні запустили її в роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко, щодо цього процедурного питання. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, ми підтримуємо створення цієї ТСК, але є одна проблема. На жаль, ще не прийнято рішення щодо представника нашої політичної фракції. Ми делегуємо до складу комісії Володимира Ар'єва і тому просимо, шановний пане Андрію, або зараз для стенограми поставити на голосування питання про створення цієї ТСК, або перенести його на завтра, щоб регламентний комітет ухвалив рішення про делегування представника нашої фракції (ми зареєстрували всі відповідні листи), і завтра прийняти це рішення. Будь ласка, тому що в нас є кілька дуже важливих ТСК, до складу яких не включені представники нашої фракції, а ми на цьому наполягаємо.

Дякую (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з голосу не буде. Я маю на увазі, що з голосу ми не будемо ставити. Я не назвав фракції «Голос», перепрошую, а маю на увазі, що з голосу ми не будемо ставити на голосування ніяких змін. Тоді будемо розглядати завтра, наступного разу.

Клименко, теж з процедури. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! На жаль, не можна додати просто рішенням комітету пана Ар'єва. Ми дуже вітаємо, але, на жаль, треба фактично відкликати всіх членів, а потім подавати наново. Так було сказано керівником комітету. Тому є пропозиція сьогодні проголосувати в такому складі і потім додати пана Ар'єва до складу цієї тимчасової слідчої комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозиції, які лунали і щодо яких обмінялися думками.

Була пропозиція Мотовиловця змінити черговість розгляду питань порядку денного і зараз перейти до розгляду проекту № 9555. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію Мотовиловця. Прошу голосувати. «За» – 271.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану» (№ 9555).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, треба обговорювати? Тоді запишіться на виступи: два - за, два - проти.

Слово надається народній депутатці України Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Шановна президіє, шановні колеги, шановні українці, як сьогодні правильно було зазначено представником опозиції трохи раніше, такі тимчасові слідчі комісії мають створюватися за ініціативи опозиції, а не влади.

Це саме той приклад, коли опозиція виявила бажання створити Тимчасову слідчу комісію з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану. Ми підтримали цю пропозицію. Я прошу колег також проголосувати за створення тимчасової слідчої комісії, яка є дуже важливою для нашого суспільства, для нашої перемоги, бо багато тих, які сьогодні розпоряджаються державними коштами на різних рівнях, зокрема на місцевому рівні, з державного бюджету направляють кошти дуже часто не туди, куди треба, або не стільки, скільки треба, тобто набагато більше. Ми стали свідками багатьох резонансних розслідувань засобами масової інформації, які оприлюднюють цифри тендерних закупівель, і маємо разом з вами попрацювати протягом року в цій тимчасовій слідчій комісії, до складу якої входять представники більшості фракцій і груп. До речі, деякі фракції не подали своїх кандидатів, а зараз просять перенести розгляд цього проекту постанови. Я дякую всім, що ми все-таки зараз розглядаємо це дуже важливе питання.

Сподіваюся, що протягом року наша тимчасова слідча комісія створить можливості для ознайомлення засобів масової інформації, громадськості з найбільш кричущими кейсами під час війни, коли кошти розподілялися в надмірно великих сумах на ремонти, на закупівлю якоїсь непотрібної техніки, на бруківку, на стадіони, на озеленення або на будь-що, що не стосується наближення нашої перемоги. Я дуже сподіваюся, що ці результати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Фріз Ірині Василівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово моєму колезі Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ми всі нещодавно бачили і багатомільйонні стадіони, і сковорідки за 700 тисяч, і барабани в укриттях, причому тендери були проведені у президентській вертикалі столиці, у районних державних адміністраціях. А давайте подивимося так само на те, що відбувалося в Міністерстві культури та інформаційної політики, коли на серіали виділяли мільйони гривень, а водночає на фронті не вистачає елементарних дронів, навіть Маtrice 30Т, на які моляться наші захисники, вартість одного з них − 300 тисяч гривень, і вони сьогодні їх не отримують. Зате ми маємо «Велике будівництво» номер два, маємо сковорідки, маємо серіали та бозна-що.

То давайте всерйоз розберемося по всій вертикалі — і в уряді, і в місцевих органах влади, і в районних адміністраціях — хто за що платить, дуже детально все проаналізуємо і зробимо висновки. Тому що таке враження, що ми війну виграли, якщо всі ці витрати не обговорюються суспільно, абсолютно не враховуються потреби нашої держави на сьогоднішній момент, коли на фронті не вистачає найголовніших речей.

Тому голосуємо за, і я дуже прошу, щоб мою кандидатуру включили до складу комісії, бо не розумію, чому мене не включили, хоча мою кандидатуру подавали, і будемо працювати над тим, щоб встановити, хто куди і за що платив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість Соболєва виступить Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуючий. Фракція «Батьківщина». Чим викликана поява в порядку денному такого проекту постанови? Тим, що ми як законодавчий орган з контролюючою функцією маємо контролювати публічні фінанси не лише в центральних органах влади, а як і було зазначено попередніми виступаючими, і в муніципалітетах.

Разом з тим ми як фракція «Батьківщина» і в принципі всі в країні зараз спостерігаємо, як здійснюється тиск на керівників територіальних громад, на мерів міст. Це супроводжується, на жаль, судовими рішеннями, які так чи інакше усувають від виконання повноважень міських голів, на мою думку, за якимись

надуманими підставами, особливо рейтингових міських голів, за яких на виборах в територіальній громаді голосують 60 або й більше відсотків виборців.

Тому дана комісія, створення якої, я впевнений, буде підтримано в цьому сесійному залі, повинна не лише досліджувати, як розпорядники коштів витрачають гроші, видатки, а водночає поставити жирну крапку, що наші керівники територіальних громад, використовуючи цей фінансовий ресурс, здійснюють його правильно. Адже це публічні закупівлі і не всупереч діяльності органів місцевого самоврядування, а навпаки, на їхню підтримку, адже ці публічні фінанси мають бути публічними не лише для депутатів місцевих рад, а й для всього суспільства, особливо для тих, які живуть на тих чи інших територіях, у громадах. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні народні депутати, шановні українці! Відповідно до статті 89 Конституції України Верховна Рада утворює тимчасові слідчі комісії для проведення розслідувань з питань, що становлять суспільний інтерес. Останнім часом значний суспільний резонанс виник саме у зв'язку з порушенням питань про можливі зловживання під час здійснення закупівель. У той час як значна частина українців воює або допомагає армії наблизити перемогу, певні посадові особи вирішили скористатися тим, що основна увага зосереджена на фронті, думаючи, що корупцію в тилу ніхто не помітить. Часто зловживання є результатом тих рішень, які ми самі прийняли у зв'язку з воєнною необхідністю. Це, наприклад, можливість приховувати певну інформацію щодо закупівлі, приміром, місце, де знаходиться. Це можливість проведення неконкурентних торгів, де є чіткі підстави, коли це можна робити, але часто це робиться без підстав. Це можливість не розкривати кошторису тощо.

Виникають також багато питань щодо доцільності певних витрат. Чи потрібні нам нові стадіони? Напевно, потрібні, але після перемоги. Чи потрібні нам нові розв'язки? Думаю, потрібні, але після того, як ми відновимо всі зруйновані мости, лікарні, житлові будинки, школи.

Враховуючи те що кожна копійка з податків громадян України йде на безпеку і оборону, фактично всі необоронні видатки фінансують наші донори. Відповідно результатом неефективного їх використання стане те, що вони перестануть нам давати гроші і ми не зможемо повноцінно фінансувати армію. Ми маємо зрозуміти, що кожен корупціонер, який закуповує вдвоє дорожче, обкрадає армію, а отже, допомагає ворогу.

Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану» (№ 9555) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку. Працюємо далі на перемогу.

Слава Україні!